

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

<u>Informationsnummer</u>	Innehållsförteckning	Sida
	<i>I Meddelanden</i>	
	Rådet	
2004/C 61/01	Särskild rapport nr 11/2003 från revisionsrätten av den 2 mars 2004 om det finansiella instrumentet för miljön (Life)	1
	Kommissionen	
2004/C 61/02	Eurons växelkurs	2
2004/C 61/03	Informationsförfarande – tekniska föreskrifter ⁽¹⁾	3
2004/C 61/04	Tillstånd till statligt stöd enligt artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget – Fall i vilka kommissionen inte gör några invändningar	7
2004/C 61/05	Statligt stöd – Nederländerna – Stöd C 2/04 (ex NN 170/03) – Särskilda åtgärder för nederländska offentliga programföretag och NOB – Uppmaning att inkomma med synpunkter enligt artikel 88.2 i EG-fördraget ⁽¹⁾	8
2004/C 61/06	Offentliggörande av en ansökan om registrering i enlighet med artikel 6.2 i rådets förordning (EEG) nr 2081/92 om skydd för geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar	22

II Förberedande rättsakter

.....

<u>Informationsnummer</u>	Innehållsförteckning (fortsättning)	Sida
	III <i>Upplysningar</i>	
	Europaparlamentet	
2004/C 61/07	Protokoll från sessionen den 10–13 mars 2003 som är publicerade i <i>Europeiska unionens officiella tidning</i> C 61 E	27
	Kommissionen	
2004/C 61/08	Ansökningsomgång för projekt av gemensamt intresse inom området transeuropeiska telenät – Ansökningsomgång eTEN 2004/1	28
	Rättelser	
2004/C 61/09	Rättelse till utnämning av medlemmar i Vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fiskerinäringen (EUT C 42 av den 18.2.2004)	31

I

(Meddelanden)

RÅDET

SÄRSKILD RAPPORT nr 11/2003 FRÅN REVISIONSRÄTTEN

av den 2 mars 2004

om det finansiella instrumentet för miljön (Life)

(2004/C 61/01)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR AVGIVIT FÖLJANDE YTTRANDE

1. VÄLKOMNAR revisionsrättens särskilda rapport nr 11/2003, med dess granskning av hur det finansiella instrumentet för miljön (Life) är utformat samt hur det förvaltas och genomförs,
2. INSTÄMMER i revisionsrättens bedömning att Life har varit ett viktigt instrument för gemenskapens miljöpolitik och ERINRAR OM att Life fortfarande är det enda instrumentet för att stödja denna politik,
3. NOTERAR att revisionsrättens granskning i synnerhet inriktades på den andra etappen av Life (1996–1999),
4. NOTERAR DESSUTOM att revisionsrättens huvudsakliga rekommendationer är att
 - a) Life skall ges en tydligare roll, i synnerhet i förhållande till miljöhandlingsprogrammen, och att instrumentets mål skall preciseras och om möjligt kvantifieras,
 - b) kommissionens nuvarande förvaltningsförfaranden skall förbättras. I synnerhet rekommenderade revisionsrätten
 - i) förbättrade samråd mellan avdelningarna för att undvika dubbel finansiering,
 - ii) användningen av externa experter till utvärderingen av förslag inom instrumentets alla tre temaområden för att säkerställa insyn i förfarandena, samt
 - iii) fastställande av en mer exakt definition av stödberättigande kostnader, samt förbättrad kontroll av markinköp,
 - c) det finns ett behov av förbättrad övervakning, kontroll och utvärdering från kommissionens sida, bland annat
 - i) att upprätthålla och, om så är möjligt, utföra fler och bättre kontroller på plats av projekten, och
 - ii) genom externrevisioner av projekten,
 - iii) genom att i strategin för spridning av projektresultat införa instrument för analys av projektens effektivitet och mätning av deras inverkan,
 - d) mer uppmärksamhet ägnas åt att använda projektresultatet för att säkerställa att det uppnås ett tillfredsställande samband mellan finansiering och uppnående av målsättningarna i miljöpolitiken,
5. UPPSKATTAR kommissionens konstruktiva svar på den särskilda rapporten och NOTERAR i synnerhet att kommissionen redan har vidtagit åtgärder som har förbättrat förvaltningen av den nuvarande tredje etappen (2000–2004) i enlighet med många av revisionsrättens rekommendationer,
6. VÄLKOMNAR kommissionens rapport till Europaparlamentet och rådet av den 5 november 2003 om halvtidsöversynen av förordning (EG) nr 1655/2000 som, även om den rör den nuvarande etappen av Life, i stort baseras på projekt som är finansierade under den tidigare etappen av Life, och NOTERAR att den rekommenderade en förenkling av instrumentets förvaltning, förbättrad inriktning på prioriteringarna i det sjätte miljöhandlingsprogrammet och bättre utnyttjande och spridning av resultaten, även detta i enlighet med revisionsrättens rekommendationer,
7. STÖDER kommissionens nyligen framlagda initiativ till att föreslå en förlängning av den nuvarande etappen av Life till och med 2006 och att i denna förlängning införliva vissa andra av revisionsrättens rekommendationer,
8. UTTRYCKER vissa reservationer beträffande revisionsrättens rekommendationer om definitionen av stödberättigande kostnader när det gäller lönekostnader och markinköp och ANSER att dessa rekommendationer kommer att kräva noggranna överväganden,
9. UPPMANAR kommissionen att i framtida förvaltning och genomförande av Life beakta de återstående rekommendationerna dels i den särskilda rapporten, dels i halvtidsöversynen.

KOMMISSIONEN

Eurons växelkurs ⁽¹⁾

9 mars 2004

(2004/C 61/02)

1 euro =

Valuta	Kurs	Valuta	Kurs		
USD	US-dollar	1,2361	LVL	lettisk lats	0,6645
JPY	japansk yen	137,70	MTL	maltesisk lira	0,4271
DKK	dansk krona	7,4523	PLN	polsk zloty	4,7728
GBP	pund sterling	0,6721	ROL	rumänsk leu	39 952
SEK	svensk krona	9,1653	SIT	slovensk tolar	238
CHF	schweizisk franc	1,5801	SKK	slovakisk koruna	40,555
ISK	isländsk krona	86,62	TRL	turkisk lira	1 627 564
NOK	norsk krona	8,644	AUD	australisk dollar	1,6242
BGN	bulgarisk lev	1,9461	CAD	kanadensisk dollar	1,6398
CYP	cypriotiskt pund	0,58589	HKD	Hongkongdollar	9,6297
CZK	tjeckisk koruna	33,057	NZD	nyzeeländsk dollar	1,8163
EEK	estnisk krona	15,6466	SGD	singaporiensk dollar	2,1071
HUF	ungersk forint	253,85	KRW	sydkoreansk won	1 452,36
LTL	litauisk litas	3,4526	ZAR	sydafrikansk rand	8,192

(1) Källa: Referensväxelkurs offentliggjord av Europeiska centralbanken.

Informationsförfarande – tekniska föreskrifter

(2004/C 61/03)

(Text av betydelse för EES)

Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EGT L 204, 21.7.1998, s. 37; EGT L 217, 5.8.1998, s. 18)

Anmälningar av förslag till tekniska föreskrifter som kommissionen mottagit

Hänvisning (1)	Titel	Status quo-perioden på tre månader går ut (2)
2004/43/GR	Krav på kommunikations- och radioutrustning 101 V.1.0 – ej specificerad apparatur med liten räckvidd som opereras inom radiofrekvensområdena 6 765–6 795 kHz och 13,553–13,567 MHz	18.5.2004
2004/44/GR	Krav på kommunikations- och radioutrustning 103 V.1.0- ej specificerad apparatur med liten räckvidd som opereras inom radiofrekvensområdet 40,660–40,700 MHz	18.5.2004
2004/45/GR	Krav på kommunikations- och radioutrustning 104 V.1.0 – ej specificerad apparatur med liten räckvidd som opereras inom radiofrekvensområdet 433,050–434,790 MHz	18.5.2004
2004/46/GR	Krav på kommunikations- och radioutrustning 105 V.1.0 – ej specificerad apparatur med liten räckvidd som opereras inom radiofrekvensområdena 868,0–868,6 MHz, 868,7–869,2 MHz, 869,4 – 869,65 MHz och 869,7–870,0 MHz	18.5.2004
2004/47/GR	Krav på kommunikations- och radioutrustning 106 V.1.0- ej specificerad apparatur med liten räckvidd som opereras inom radiofrekvensområdet 2 400–2 483,5 MHz	18.5.2004
2004/48/GR	Krav på kommunikations- och radioutrustning 107 V.1.0 – ej specificerad apparatur med liten räckvidd som opereras inom radiofrekvensområdet 5 725–5 875 MHz	18.5.2004
2004/49/GR	Krav på kommunikations- och radioutrustning 108 V.1.0 – ej specificerad apparatur med liten räckvidd som opereras inom radiofrekvensområdena 24,0–24,25 GHz, 61,0–61,5 GHz, 122,25–123 GHz och 244–246 GHz	18.5.2004
2004/50/GR	Krav på kommunikations- och radioutrustning 201 V.1.0 – apparatur med liten räckvidd som används av lokala radionätverk (RLAN) och opereras inom radiofrekvensområdet 2 400–2 483,5 MHz	18.5.2004
2004/51/GR	Krav på kommunikations- och radioutrustning 202 V.1.0 – apparatur med mindre räckvidd som används i beredskapssyfte för att upptäcka rörelser och opereras inom radiofrekvensområdena 2 400–2 483,5 MHz, 9 500–9 975 MHz, 13,4–14,0 GHz och 24,05–24,25 GHz	18.5.2004
2004/52/GR	Krav på kommunikations- och radioutrustning 203 V.1.0 – apparatur med mindre räckvidd som används för alarmering och opereras inom radiofrekvensområdena 868,60–868,70 MHz, 869,20–869,25 MHz, 869,25–869,30 MHz och 869,65–869,70 MHz	18.5.2004
2004/53/GR	Krav på kommunikations- och radioutrustning 2041 V.1.0 – apparatur med liten räckvidd som används till fjärrstyrning av leksaksmodeller och opereras inom radiofrekvensområdena 26,995–27,045–27,095–27,145 och 27,195 MHz	18.5.2004
2004/54/GR	Krav på kommunikations- och radioutrustning 2042 V.1.0 – apparatur med liten räckvidd som används till fjärrstyrning av modellflygplan och opereras inom radiofrekvensområdet 34,995–35,225 MHz	18.5.2004
2004/55/GR	Krav på kommunikations- och radioutrustning 2043 V.1.0 – apparatur med liten räckvidd som används till fjärrstyrning av leksaksmodeller och opereras inom radiofrekvensområdena 40,665–40,675–40,685 och 40,695 MHz	18.5.2004
2004/56/GR	Krav på kommunikations- och radioutrustning 2051 V.1.0 – apparatur med liten räckvidd som används för tillämpningar av induktiva kretsar och opereras inom radiofrekvensområdena 9–59,750 kHz, 59,750–60,250 kHz, 60,250 –70 kHz, 70–119 kHz och 119–135 kHz	18.5.2004
2004/57/GR	Krav på kommunikations- och radioutrustning 2052 V.1.0 – apparatur med liten räckvidd som används för tillämpningar av induktiva kretsar och som opereras inom radiofrekvensområdena 6 765–6 795 kHz och 13,553–13,567 MHz	18.5.2004
2004/58/GR	Krav på kommunikations- och radioutrustning 2053 V.1.0 – apparatur med mindre räckvidd som används för tillämpningar av induktiva kretsar och som opereras inom radiofrekvensområdet 7 400–8 800 kHz	18.5.2004
2004/59/GR	Krav på kommunikations- och radioutrustning 2054 V.1.0 – apparatur med liten räckvidd som används för tillämpningar av induktiva kretsar och opereras inom radiofrekvensområdet 26,957–27,283 kHz	18.5.2004

Hänvisning ⁽¹⁾	Titel	Status quo-perioden på tre månader går ut ⁽²⁾
2004/60/GR	Krav på kommunikations- och radioutrustning 2061 V.1.0 – apparatur med liten räckvidd som används till medicinska implantat och opereras inom radiofrekvensområdet 402–405 MHz	18.5.2004
2004/61/GR	Krav på kommunikations- och radioutrustning 2062 V.1.0 – apparatur med mindre räckvidd som används till medicinska implantat och opereras inom radiofrekvensområdet 9–315 kHz	18.5.2004
2004/62/GR	Krav på kommunikations- och radioutrustning 210 V.1.0 – apparatur med mindre räckvidd som används för automatisk identifiering av järnvägsfordon (AVI) som opereras i radiofrekvensområdet 2,45 GHz	18.5.2004
2004/63/GR	Krav och villkor för distribution och kontrollmetoder av smörjmedel till motor med inre förbränning	21.5.2004

⁽¹⁾ År – registreringsnummer – ursprungsmedlemsstat.

⁽²⁾ Period under vilken projektet inte kan antas.

⁽³⁾ Ingen status quo-period, eftersom kommissionen godtagit den anmälade medlemsstatens motivering för särskild ordning.

⁽⁴⁾ Ingen status quo-period, på grund av tekniska specifikationer eller andra krav som har att göra med skattemässiga eller finansiella åtgärder i enlighet med artikel 1.11, andra stycket, tredje strecksatsen i direktiv 98/34/EG.

⁽⁵⁾ Informationsproceduren avslutad.

Kommissionen vill rikta uppmärksamhet mot domen av den 30 april 1996 i fallet "CIA Security" (fall C-194/94 – REG 1996 s. I-2201), i vilket domstolen fastslår att artiklarna 8 och 9 i direktiv 98/34/EG (f.d. 83/189/EEG) skall tolkas på så sätt att medborgare kan förlita sig på dem inför nationell rätt, och att den nationella domstolen måste avstå från att använda en teknisk föreskrift som inte har anmälts i enlighet med direktivet.

Denna dom är en bekräftelse av kommissionens meddelande av den 1 oktober 1986 (EGT C 245, 1.10.1986, s. 4).

Bristande kunskap om anmälningsskyldigheten medför således att berörda tekniska föreskrifter inte kan tillämpas, och kan därför inte anföras mot enskilda personer.

För mer information om anmälningsförfarandet kontakta:

Europeiska kommissionen

GD Näringsliv Unite F1

B-1049 Bryssel

E-post: Dir83-189-Central@cec.eu.int

Besök också följande sida: <http://europa.eu.int/comm/enterprise/tris/>

Ytterligare upplysningar om dessa anmälningar kan erhållas från de nationella avdelningarna vars adresser anges nedan.

**FÖRTECKNING ÖVER DE NATIONELLA MYNDIGHETER SOM HAR ANSVAR FÖR FÖRVALTNINGEN AV
DIREKTIV 98/34/EG**

BELGIEN

BELNotif
Qualité et Sécurité
SPF Economie, PME, Classes moyennes et Energie
North Gate III – 4e étage
Boulevard du Roi Albert II/Koning Albert II-laan 16
B-1000 Bruxelles

Internet: <http://www.mineco.fgov.be>

P. Descamps
Tfn (32-2) 206 46 89
Fax (32-2) 206 57 46
E-post: belnotif@mineco.fgov.be

DANMARK

Erhvervs- og Boligstyrelsen
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
DK-2100 København Ø

Internet: <http://www.ebst.dk>

Laila Østergren
Tfn (45) 35 46 66 89 (direktanknytning)
Fax (45) 35 46 62 03
E-post: Laila Østergren – loe@ebst.dk
Birgitte Spühler Hansen – bsh@ebst.dk
Gemensam e-post för meddelanden – noti@ebst.dk

TYKSLAND

Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit
Referat XA2
Scharnhorststraße 34—37
D-10115 Berlin

Internet: <http://www.bmwa.bund.de>

Christina Jäckel
Tfn (49) 30 20 14 63 53
Fax (49) 30 20 14 53 79
E-post: infonorm@bmwa.bund.de

GREKLAND

Ministry of Development
General Secretariat of Industry
Michalacopoulou 80
GR-115 28 Athens
Tfn (30-210) 778 17 31
Fax (30-210) 779 88 90

ELOT
Acharnon 313
GR-111 45 Athens
E. Melagrakis
Tfn (30-210) 212 03 00
Fax (30-210) 228 62 19
E-post: 83189in@elot.gr

SPANIEN

Ministerio de Asuntos Exteriores
Secretaría de Estado de Asuntos Europeos
Direccion General de Coordinacion del Mercado Interior y otras
Políticas Comunitarias
Subdireccion General de Asuntos Industriales, Energéticos, de Transportes y
Comunicaciones y de Medio Ambiente
Padilla, 46, Planta 2ª, Despacho: 6276

E-28006 Madrid
Esther Pérez Peláez
Tfn (34) 913 79 84 64
Fax (34) 913 79 84 01
E-post: d83-189@ue.mae.es

FRANKRIKE

Direction générale de l'industrie, des technologies de l'information et des postes
(DiGITIP)

Service des politiques d'innovation et de compétitivité (SPIC)
Sous-direction de la normalisation, de la qualité et de la propriété industrielle
(SQUALPI)
DiGITIP 5
12, rue Villiot
F-75572 Paris Cedex 12

Suzanne Piau
Tfn (33) 153 44 97 04
Fax (33) 153 44 98 88
E-post: suzanne.piau@industrie.gouv.fr

Françoise Ouvrard
Tfn (33) 153 44 97 05
Fax (33) 153 44 98 88
E-post: francoise.ouvrard@industrie.gouv.fr

IRLAND

NSAI
Glasnevin
Dublin 9
Ireland
Tony Losty
Tfn (353-1) 807 38 80
Fax (353-1) 807 38 38
E-post: lostyt@nsai.ie

ITALIEN

Ministero delle Attività produttive
Direzione generale per lo Sviluppo produttivo e la competitività
Ispettorato tecnico dell'industria – Ufficio F1
Via Molise 2
I-00187 Roma

Internet: <http://www.minindustria.it>

V. Correggia
Tfn (39) 06 47 05 22 05
Fax (39) 06 47 88 78 05
E-post: vincenzo.correggia@minindustria.it

E. Castiglioni
Tfn (39) 06 47 05 26 69
Fax (39) 06 47 88 77 48
E-post: enrico.castiglioni@minindustria.it

LUXEMBURG

SEE – Service de l'Énergie de l'État
(statens energitjänst)

34, avenue de la Porte-Neuve
BP 10
L-2010 Luxembourg

J. P. Hoffmann
Tfn (352) 469 74 61
Fax (352) 22 25 24
E-post: see.direction@eg.etat.lu

NEDERLÄNDERNA

Ministerie van Financiën
Belastingdienst/Douane Noord
Team bijzondere klantbehandeling
Centrale Dienst voor In- en uitvoer
Engelse Kamp 2
Postbus 30003
9700 RD Groningen
Nederland
Ebel Van der Heide
Tfn (31-50) 523 21 34
Hennie Boekema
Tfn (31-50) 523 21 35
Tineke Elzer
Tfn (31-50) 523 21 33
Fax (31-50) 523 21 59
Gemensam e-post: Enquiry.Point@tiscali-business.nl
Enquiry.Point2@tiscali-business.nl

ÖSTERRIKE

Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit
Abteilung C2/1
Stubenring 1
A-1010 Wien
Internet: <http://www.bmwa.gv.at>
Brigitte Wikgolm
Tfn (43-1) 711 00 58 96
Fax (43-1) 715 96 51 eller (43-1) 712 06 80
E-post: post@tbt.bmwa.gv.at

PORTUGAL

Instituto Português da Qualidade
Rua Antonio Gão, 2
P-2829-513 Caparica
Internet: <http://www.ipq.pt>
Miranda Ondina
Tfn (351) 212 94 82 36/81 00
Fax (351) 212 94 82 23
E-post: MOnдина@mail.ipq.pt
Gemensam e-post: dir83189@mail.ipq.pt

FINLAND

Kauppa- ja teollisuusministeriö
Besöksadress: Aleksanterinkatu 4
FIN-00171 Helsingi
och
Katakatu 3
FIN-00120 Helsingi
Postadress:
PO Box 32
FIN-00023 Valtioneuvosto
Internet: <http://www.ktm.fi>
Heli Malinen
Tfn (358-9) 16 06 36 27
Fax (358-9) 16 06 46 22
E-post: heli.malinen@ktm.fi
Katri Amper
Gemensam e-post: maaraykset.tekniset@ktm.fi

SVERIGE

Kommerskollegium
Box 6803
Drottninggatan 89
S-113 86 Stockholm
Internet: <http://www.kommers.se>
Kerstin Carlsson
Tfn (46-8) 690 48 82 eller (46-8) 690 48 00
Fax (46-8) 690 48 40 eller (46-8) 30 67 59
E-post: kerstin.carlsson@kommers.se
Gemensam e-post: 9834@kommers.se

STORBRITANNIEN

Department of Trade and Industry
Standards and Technical Regulations Directorate 2
Bay 327
151 Buckingham Palace Road
London SW1 W 9SS
Storbritannien
Internet: <http://www.dti.gov.uk/strd>
Philip Plumb
Tfn (44) 20 72 15 15 64/14 88
Fax (44) 20 72 15 15 29
E-post: philip.plumb@dti.gsi.gov.uk
Gemensam e-post: 98-34@dti.gov.uk

EFTA:s övervakningsmyndighet

EFTA Surveillance Authority
Rue de Trèves/Trierstraat 74
B-1040 Bruxelles
Internet: <http://www.eftasurv.int>
Gunnar Thor Petursson
Tfn (32-2) 286 18 71
Fax (32-2) 286 18 00
E-post: DRAFTTECHREGESA@eftasurv.int

EFTA

Goods Unit
EFTA Secretariat
Rue de Trèves/Trierstraat 74
B-1040 Bruxelles
Internet: <http://www.efta.int>
Kathleen Byrne
Tfn (32-2) 286 17 34
Fax (32-2) 286 17 42
E-post: DRAFTTECHREGGFTA@efta.int
kathleen.byrne@efta.int

TURKIET

Undersecretariat of Foreign Trade
General Directorate of Standardisation for Foreign Trade
Inönü Bulvarı – Emek – Ankara
Internet: <http://www.dtm.gov.tr>
Saadettin Doğan
Tfn (90-312) 212 88 00/20 44
(90-312) 212 88 00/25 65
Fax (90-312) 212 87 68
E-post: dtsabbil@dtm.gov.tr

Tillstånd till statligt stöd enligt artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget**Fall i vilka kommissionen inte gör några invändningar**

(2004/C 61/04)

Datum för antagande av beslutet: 11.2.2004**Medlemsstat:** Tyskland (Bayern)**Stöd nr:** N 22/03**Benämning:** Kvalitetsprogram "Geprüfte Qualität" (Kontrollerad kvalitet)**Syfte:** Att utvidga det befintliga kvalitetsprogrammet "Geprüfte Qualität" (Kontrollerad kvalitet) till lamm, kalv och uppfött vilt**Rättslig grund:** Vollzugshinweise für die Durchführung von Maßnahmen zur Förderung der Qualität und des Absatzes im Rahmen des Zeichens „Geprüfte Qualität“; Besondere Bedingungen für die Verleihung und Benutzung des Zeichens „Geprüfte Qualität“; Haushaltsgesetz des Freistaates Bayern**Budget:** 0,5 miljoner euro/år**Stödnivå eller stödbelopp:** Max 50 %**Varaktighet:** Obegränsat

Giltiga språkversioner av beslutstexten, med undantag av konfidentiella uppgifter, finns på följande Internetadress:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids**Datum för antagande av beslutet:** 11.2.2004**Medlemsstat:** Frankrike**Stöd nr:** N 469/03**Benämning:** Åtgärder finansierade av Centre Technique Interprofessionnel des Fruits et Légumes (CTIFL)**Syfte:** Att förlänga finansieringen av åtgärder som godkänts inom ramen för de statliga stöden nr N 270/98 och, senast, N 206/01**Budget:** 14 miljoner euro/år**Stödnivå eller stödbelopp:** Högst 100 %**Varaktighet:** Ej fastställt

Giltiga språkversioner av beslutstexten, med undantag av konfidentiella uppgifter, finns på följande Internetadress:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids**Datum för antagande av beslutet:** 11.2.2004**Medlemsstat:** Frankrike**Stöd nr:** N 552/03**Benämning:** Återuppodling av skogbeväxta arealer – Conseil général de la Creuse**Syfte:** Återuppodling av skogbeväxta arealer som förstördes av stormen i december 1999**Budget:** 9 600 euro/år**Stödnivå eller stödbelopp:** Högst 100 %**Varaktighet:** 4 år

Giltiga språkversioner av beslutstexten, med undantag av konfidentiella uppgifter, finns på följande Internetadress:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

STATLIGT STÖD – NEDERLÄNDERNA

Stöd C 2/04 (ex NN 170/03) – Särskilda åtgärder för nederländska offentliga programföretag och NOB

Uppmaning att inkomma med synpunkter enligt artikel 88.2 i EG-fördraget

(2004/C 61/05)

(Text av betydelse för EES)

Genom den skrivelse, daterad den 3 februari 2004, som återges på det giltiga språket på det giltiga språket på de sidor som följer på denna sammanfattning, underrättade kommissionen Nederländerna om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende ovannämnda stöd.

Berörda parter kan inom en månad från dagen för offentliggörandet av denna sammanfattning och den därpå följande skrivelserna inkomma med sina synpunkter på det stöd avseende vilket kommissionen inleder förfarandet. Synpunkterna skall sändas till följande adress:

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för konkurrens
Direktorat H – Statligt stöd II
B-1049 Bryssel
Fax (32-2) 296 98 16

Synpunkterna kommer att meddelas Nederländerna. Den tredje part som inkommer med synpunkter kan skriftligen begära konfidentiell behandling av sin identitet, med angivande av skälen för begäran.

SAMMANFATTNING

Förfaranden: Flera kommersiella programföretag och förlag har lämnat in klagomål angående finansieringen av nederländska offentliga programföretag. Det nuvarande beslutet behandlar finansieringen av inhemska offentliga programföretag från 1992 och framåt. Beslutet berör inte frågan om huruvida de årliga statliga bidragen och stimulansfonden (NN 32/91) är förenliga med fördraget. Detta kommer i stället att behandlas i ett särskilt förfarande.

Beskrivning av den åtgärd avseende vilken kommissionen inleder förfarandet: Det nederländska systemet för offentliga programföretag utgörs av åtta sammanslutningar och deras medlemmar samt paraplyorganisationen NOS. Dessa har sändningsrättigheter på tre offentliga kanaler (offentliga programföretag). I systemet ingår även det nederländska statsägda radio- och TV-bolaget NOB, som är ett serviceföretag.

Med stöd av artiklarna 106a och 170c i Medielagen (ML) mottog offentliga programföretag 261,1 miljoner euro i särskild finansiering från den nederländska staten under åren 1996–2002. Offentliga programföretag är garanterade fri distribution av program via kabel, eftersom kabelnätoperatörerna enligt lag (must carry-bestämmelser) är bundna att sända deras program (artikel 82i ML). De mottog bidrag på 28,4 miljoner euro från Samproduktionsfonden (CoBo) för att finansiera samproduktioner med tredje parter. De offentliga programföretagen får kostnadsfri teknisk service från NOB. Den nederländska staten betalade NOB direkt för dessa tjänster till ett belopp av 187,7 miljoner euro under tiden 1992–2002 (artiklarna 89 och 90 ML).

De offentliga programföretagen sänder radio- och TV-program (huvudsaklig verksamhet) och tillhandahåller programmaterial

genom andra medel (sekundär verksamhet). Dessa verksamheter betraktas som tjänster i allmänhetens intresse (artikel 13c ML). De offentliga programföretagen ägnar sig vidare även åt annan verksamhet som inte är tjänster i allmänhetens intresse, t.ex. sponsring, publicering av programguider och försäljning av programrättigheter.

Bedömning av åtgärden/stödet: Den särskilda finansieringen, de kostnadsfria tjänsterna från NOB och finansieringen från Samproduktionsfonden utgör en förlust av statliga medel. Inga statliga resurser är inblandade i de rättsliga bestämmelser (must carry-bestämmelserna) som tvingar privata kabelnätoperatörer att vidaresända de offentliga programföretagens program. Åtgärderna snedvrider konkurrensen genom att gynna offentliga programföretag i förhållande till deras konkurrenter. Åtgärderna påverkar handeln mellan medlemsstaterna, eftersom nederländska offentliga programföretag konkurrerar i handeln inom gemenskapen. Därför måste åtgärderna, med undantag av tillgången till kabelnätet, anses som statligt stöd enligt artikel 87.1 i EG-fördraget.

Huruvida finansieringen till de offentliga programföretagen är förenlig med den gemensamma marknaden måste bedömas i enlighet med artikel 86.2 i EG-fördraget, eftersom dessa utför tjänster av allmänt ekonomiskt intresse. I ett meddelande från kommissionen (nedan kallat meddelandet om radio- och TV-sändningar) ⁽¹⁾ fastställs hur kommissionen tillämpar reglerna om statligt stöd på radio och TV i allmänhetens tjänst. I detta skede av förfarandet tvivlar kommissionen på att alla villkor i artikel 86.2 i EG-fördraget, så som de tolkas i meddelandet om radio- och TV-sändningar, är uppfyllda.

⁽¹⁾ EGT C 320, 15.11.2001, s. 5.

Enligt kommissionen är det tveksamt om alla sidoverksamheter som de offentliga programföretagen bedriver i allmänhetens tjänst är tydligt definierade (punkt 6.1 i meddelandet om radio- och TV-sändningar). Vidare kan det inte uteslutas att de offentliga programföretagen har överkompenserats för sina uppdrag i allmänhetens tjänst. Vidare verkar den verksamhet som inte bedrivs i allmänhetens tjänst ha korssubventionerats. Inte heller beaktas all vinst från verksamheten i allmänhetens tjänst när behovet av statlig finansiering skall beräknas (punkt 6.3.3 i meddelandet om radio- och TV-sändningar). Vissa förlustbringande verksamheter inom sammanslutningarna har finansierats. Kommissionen kommer dessutom, på grund av vad de klagande hävdar, att undersöka hur programföretagens handlande överensstämmer med marknadsvillkoren när det gäller delägande i kommersiella företag och marknaden för sändningsrättigheter till idrottsevenemang.

Kommissionen hyser dessutom tvivel om huruvida betalningarna till NOB utgör statligt stöd till företaget. Så skulle vara fallet om det pris som de nederländska myndigheterna har betalat för NOB:s tjänster är högre än marknadsvärdet, och NOB därigenom beviljats en fördel. Alla övriga kriterier i artikel 87.1 i EG-fördraget förefaller vara uppfyllda.

I enlighet med artikel 14 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 kan allt olagligt stöd återkrävas från mottagaren.

SKRIVELSE

”Excellentie,

Met dit schrijven stelt de Commissie Nederland ervan in kennis, dat zij na onderzoek van de door Uw autoriteiten met betrekking tot de bovengenoemde steunmaatregel verstrekke inlichtingen, heeft besloten de procedure van artikel 88, lid 2, van het EG-Verdrag in te leiden.

PROCEDURE

1. Bij brief van 24 mei 2002 heeft de Commissie een klacht ontvangen van CLT-UFA SA en de daarmee verbonden dochtermaatschappijen RTL/de Holland Media Groep SA en Yorin tv BV inzake de financiering van de Nederlandse publieke omroep⁽²⁾. Op 10 oktober en 28 november 2002 en 29 september 2003 hebben de commerciële omroep SBS, de vereniging van commerciële omroepen (VESTRA) en een onafhankelijke advocaat over hetzelfde onderwerp een klacht ingediend.
2. De diensten van de Commissie hebben de Nederlandse autoriteiten bij brief van 24 juni 2002 een verzoek om informatie toegezonden. De Nederlandse autoriteiten hebben bij brieven van 12 en 18 september 2002 op dit verzoek gereageerd. Op 24 juli 2002 is met de Nederlandse autoriteiten vergaderd.

⁽²⁾ De klager heeft bij brieven van 29 juli en 28 oktober 2002, en 21 februari en 19 juni 2003 aanvullende informatie verstrekt. Met de klager hebben een aantal vergaderingen plaatsgevonden, namelijk op 23 november 2001, 11 maart, 5 juni en 28 oktober 2002, en op 23 april 2003.

3. Vereniging De Nederlandse Dagbladpers en Uitgeversmaatschappij de Telegraaf hebben op 3 en 19 juni 2003 een klacht ingediend over de nieuwemedia-activiteiten van de publieke omroepen.
4. De onderhavige inleiding van de procedure heeft voornamelijk betrekking op organisaties die onderdeel zijn van het nationale publiekeomroepstelsel. Deze procedure heeft betrekking op de periode vanaf 1992.
5. Deze brief heeft geen betrekking op de juridische kwalificatie of de verenigbaarheid met het Verdrag van de jaarlijkse rijksbijdragen aan de publieke omroeporganisaties. Dat wordt in een aparte procedure behandeld. Deze beschikking houdt zich niet bezig met de verenigbaarheid van het Stimuleringsfonds Nederlandse culturele omroep-producties (Stifo), aangezien de Commissie deze steun reeds heeft goedgekeurd in 1991⁽³⁾, en derhalve moet het worden aangemerkt als bestaande steun⁽⁴⁾.
6. In deze brief zal de Commissie verwijzen naar de jaarlijkse rijksbijdragen en de door Stifo uitgekeerde voor- delen, voor zover dit nodig is om een volledig beeld te krijgen van de financiële relaties tussen de Nederlandse Staat en de publieke omroepen.
7. Met de inwerkingtreding van het Verdrag van Amsterdam op 1 mei 1999, is het Protocol betreffende het publieke omroepstelsel in de lidstaten aan het Verdrag toegevoegd (hierna „het protocol” genoemd).
8. Op 15 november 2001 heeft de Commissie een Mededeling betreffende de toepassing van de regels inzake staatssteun op openbare omroepen (hierna „de omroepmededeling” genoemd)⁽⁵⁾ bekendgemaakt. In de omroepmededeling zijn de beginselen en methoden voor de beoordeling van de verenigbaarheid van financiering op het gebied van de publieke omroep vastgesteld.

1.1. Beweringen van de klagers

9. De commerciële omroepen voeren aan dat het financieringssysteem voor de Nederlandse publieke omroepen onrechtmatige en onverenigbare staatssteun vormt.
10. In de eerste plaats beweren zij dat de definitie van openbare dienst ontbreekt of onduidelijk is. Ten tweede voeren zij aan dat het toezicht op de correcte vervulling van de openbare dienstverleningstaak ontoereikend is. Ten derde stellen zij dat de financiering geen verband houdt met de kosten van de openbare dienst, dat zij buitensporig is, zoals blijkt uit de beschikbare bedragen in verschillende reserves, en dat niet op de juiste wijze rekening gehouden wordt met andere opbrengsten. Ten vierde voeren zij aan dat deze overcompensatie marktverstoringen tot gevolg heeft, zoals blijkt uit het gedrag van de publieke omroepen op de markt voor sportuitzendrechten en de advertentiemarkt.

⁽³⁾ NN 32/91 van juli 1991.

⁽⁴⁾ Artikel 1, onder b), punt ii), van Verordening (EG) nr. 659/1999 van de Raad tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van artikel 93 van het EG-Verdrag [thans artikel 88] (PB L 83 van 27.3.1999, blz. 1-9).

⁽⁵⁾ PB C 320 van 15.11.2001, blz. 5.

11. De uitgevers beweren dat de nieuwemedia-activiteiten van de publieke omroepen niet als openbare dienst zijn gedefinieerd en als commerciële activiteiten zouden moeten worden beschouwd. Zij beklagen zich erover dat de structurele overfinanciering van de publieke omroepen het risico in zich draagt dat grote hoeveelheden geld zullen worden uitgegeven aan commerciële activiteiten op de nieuwemedia markt. Verder voeren zij aan dat de prijzen voor advertenties van de publieke omroepen op het internet te laag zijn, waardoor commerciële bedrijven geen internetactiviteiten kunnen ontwikkelen.

BESCHRIJVING VAN DE MAATREGELEN

1.2. De organisaties binnen het publiekeomroepstelsel

12. Op dit moment wordt de omroepsector in Nederland gereguleerd door de mediawet (MW) en het mediabesluit.
13. Het publiekeomroepstelsel bestaat uit verschillende soorten organisaties, waaraan zendtijd wordt toegewezen op drie landelijke televisiekkanalen (hierna „publieke omroepen” genoemd). Er zijn zendercoördinatoren aangesteld om de beschikbare zendtijd op ieder kanaal toe te wijzen aan de verschillende programma's van de verschillende publieke omroepen. Het betreft de volgende omroepen:
- acht autonome particuliere omroepverenigingen met leden (hierna „omroepverenigingen” genoemd)⁽⁶⁾. Verenigingen kunnen als „omroepvereniging” worden erkend wanneer zij tenminste 300 000 leden hebben en een maatschappelijke, culturele of religieuze overtuiging vertegenwoordigen. Deze verenigingen moeten als hun voornaamste statutaire doelstelling hebben het bieden van programma's voor landelijke omroep (artikel 14 MW),
 - tien omroepen zonder leden die op basis van hun religieuze of politieke overtuiging zendtijd krijgen (artikel 39f MW),
 - de NOS (Nederlandse Omroepstichting). De NOS zendt programma's uit via NOS RTV (radio en TV), is houdster van de publieke-omroepconcessies en coördineert de omroepverenigingen,
 - de NPS (Nederlandse Programmastichting) is een publieke omroep voor speciale doeleinden en zendt informatieve en culturele programma's uit,
 - de STER (Stichting etherreclame) heeft de exclusieve verantwoordelijkheid om reclameboodschappen uit te zenden en om namens de publieke omroepen actief te zijn op de advertentiemarkt.
14. Het NOB (het Nederlands Omroepproductiebedrijf) is een publiek bedrijf dat actief is op de markt van facilitaire diensten en dat advies en assistentie geeft aan media-bedrijven (waaronder publieke omroepen) op het gebied van opslag, vervoer en distributie van bewegende beelden, geluid en gegevens.

1.3. Activiteiten van omroeporganisaties

15. De publieke omroepen houden zich bezig met zowel activiteiten in het kader van de openbare dienst (in de mediawet gedefinieerd als hoofdtaak en neventaak) als commerciële activiteiten (in de mediawet gedefinieerd als nevenactiviteiten en verenigingsactiviteiten). De activiteiten in het kader van de openbare dienst komen voor financiering door het Rijk in aanmerking.

1.3.1. Activiteiten in het kader van de openbare dienst

16. De uitzending van programma's wordt als hoofdtaak beschouwd en wordt in artikel 13c van de mediawet beschreven. Lid 1 van dat artikel luidt als volgt:

„De publieke omroep heeft tot taak:

- a) het op landelijk, regionaal en lokaal niveau verzorgen van een pluriform en kwalitatief hoogstaand aanbod van programma's voor algemene omroep op het gebied van informatie, cultuur, educatie en verstrooiing en deze uit te zenden of te doen zenden op open netten;
 - b) het verrichten van alle activiteiten met betrekking tot programmaverzorging en uitzending die daartoe nodig zijn;
 - c) het verzorgen en uitzenden van programma's, bestemd voor landen en gebieden buiten Nederland en voor Nederlanders die buiten de landsgrenzen verblijven.”
17. In lid 2 zijn algemene beginselen vastgesteld die in de programma's moeten worden nageleefd⁽⁷⁾. Verder is de totale hoeveelheid zendtijd die aan verschillende categorieën onderwerpen (zoals cultuur, verstrooiing en educatie) moet worden besteed, gereguleerd⁽⁸⁾.
18. Overeenkomstig artikel 13c, lid 3, kan de publieke omroep:
- „mede invulling geven aan zijn taak, bedoeld in het eerste lid, door tevens te voorzien in andere dan de in het eerste lid, onderdeel a, bedoelde wijzen van aanbod en verspreiding van programmamateriaal” (neventaak).
19. De diensten die het NOB verricht voor de publieke omroepen worden beschouwd als openbare dienst en worden gefinancierd uit de openbare middelen. De openbare dienstverlening van het NOB bestaat uit het gereedmaken voor uitzending van programma's van organisaties die zendtijd voor landelijke omroep hebben verkregen, en uit het doen uitzenden van die programma's (artikel 83 MW).

⁽⁷⁾ Artikel 13c, lid 2, MW: „De programma's van de publieke omroep geven op evenwichtige wijze een beeld van de samenleving en van de onder de bevolking levende interesses en inzichten op maatschappelijk, cultureel en levensbeschouwelijk gebied, en: a) zijn toegankelijk voor de gehele bevolking in het verzorgingsgebied waarvoor de programma's zijn bestemd; b) dragen bij aan de ontwikkeling en verspreiding van de pluriformiteit en culturele diversiteit in Nederland; c) zijn onafhankelijk van commerciële invloeden en, behoudens het bepaalde bij of krachtens de wet, van overheidsinvloeden; en d) zijn gericht op zowel een breed en algemeen publiek als op bevolkings- en leeftijdsgroepen van verschillende omvang en samenstelling”.

⁽⁸⁾ De artikelen 16 en 17, Hoofdstuk III, titel 5 en de artikelen 50 en 54 MW.

⁽⁶⁾ EO, NRCV, KRO, TROS, VARA, AVRO, VPRO, BNN.

1.3.2. *Activiteiten die buiten de openbare dienst vallen*

20. De STER verricht alleen commerciële reclameactiviteiten. De publieke omroepen verrichten commerciële activiteiten als sponsoring en verkoop van programmarechten en van met programma's samenhangend materiaal. Verder geven zij programmagidsen uit, organiseren zij drive-in-shows, verhuren zij kantooruimte en vergaderaccommodatie, leveren zij drukkerij- en postdiensten voor derden, zijn zij coproducenten van bioscoopfilms en zijn zij internetdienstverleners. Bovendien nemen publieke omroepen deel in andere bedrijven, voornamelijk met een minderheidsbelang.
21. De omroepverenigingen verrichten ook activiteiten voor hun leden (verenigingsactiviteiten), zoals het organiseren van algemene vergaderingen, het uitgeven van ledenmagazines en de verkoop van reizen. Het lidmaatschap van een omroepvereniging kost 5,73 EUR per jaar. Het abonnement op een programmagids geeft de mogelijkheid van gratis lidmaatschap.
22. Behalve zijn taak als openbare dienst verricht het NOB ook andere activiteiten. Het NOB maakt opnamen, bereidt uitzendingen voor en zendt geluid, bewegende beelden en gegevens naar alle mogelijke distributiekanaalen. De klanten van het NOB zijn omroepen, kabelexploitanten, internetproviders en anderen.

1.3.2.1. *Advertentiemarkt*

23. Het uitzenden van reclame is voor zowel commerciële als publieke omroepen wettelijk beperkt tot 15 % van de

zendtijd per dag en 20 % per uur. De reclame op publieke zenders is beperkt tot 6,5 % van de totale jaarlijkse kijktijd en mag, op enkele uitzonderingen na, de programma's niet onderbreken.

24. De STER, IP en SBS zijn de drie voornaamste tv-reclameverkopers op de Nederlandse markt. De STER werkt in opdracht van de publieke omroepen. Het bestuur van de STER stelt de tarieven vast voor de reclameboodschappen; de minister moet hieraan zijn goedkeuring hechten (artikel 27 MW). De tarieven worden regelmatig berekend⁽⁹⁾. IP verkoopt reclame namens de commerciële omroepen RTL4, RTL5 en Yorin. SBS verkoopt reclame namens de commerciële omroepen SBS6, Net 5 en V8. Verder wordt advertentieruimte verkocht door een aantal omroepen met een beperkt marktaandeel van 3 % (Fox Kids, Kindernet, TMF en Cartoon Network).
25. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de bestedingen door adverteerders voor de reclamezendtijd van publieke en commerciële omroepen in Nederland. Getoond worden de werkelijke bestedingen, de verleende kortingen en de marktaandelen van de reclameverkopers.

⁽⁹⁾ De STER berekent de tarieven voor de verschillende doelpublieken op basis van (i) de voorspellingen van reclamebureaus, (ii) de tarieven van de concurrentie en (iii) de prijsgeschiedenis (geraamde prijzen en werkelijke prijzen).

Tabel 1: Gegevens tv-reclame 1992-2001

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Publieke omroep (STER)										
Bestedingen (in miljoenen euro's)	191	195	223	202	153	150	176	187	218	197
Kortingen op gepubliceerde tarieven	27 %	29 %	32 %	32 %	32 %	36 %	32 %	36 %	37 %	43 %
Marktaandeel	53 %	50 %	48 %	42 %	32 %	28 %	30 %	29 %	30 %	29 %
Commerciële (IP, SBS, andere)										
Bestedingen (in miljoenen euro's)	168	198	239	281	324	378	405	448	508	484
Kortingen op gepubliceerde tarieven	28 %	27 %	34 %	36 %	39 %	40 %	43 %	49 %	51 %	55 %
Marktaandeel	47 %	50 %	52 %	58 %	68 %	72 %	70 %	71 %	70 %	71 %

Bron: Brief Nederlandse autoriteiten van 18.9.2002 (op basis van gegevens BBC/VEA en SPOT).

26. Onderstaande tabel geeft informatie over de brutokosten per GRP (gross rating point) ⁽¹⁰⁾ in de doelgroep 20-49 jaar tussen 18.00 en 24.00 uur voor de periode 1995-2001.

Tabel 2: Brutokosten GRP 20-49 jaar tussen 18.00 en 24.00 uur

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	gemiddeld
Publieke omroep (STER)	1 470	1 496	1 499	1 315	1 485	1 541	1 562	1 481
Commerciële omroep	1 337	1 314	1 366	1 399	1 438	1 637	1 667	1 451

Bron: Brief Nederlandse autoriteiten van 18.9.2002 (op basis van gegevens HMI).

1.3.2.2. Sportuitzendrechtenmarkt

27. Van de totale zendtijd van de publieke omroep is 9 tot 11 % aan sportprogramma's gewijd. De NOS heeft de volgende uitzendrechten voor voetbal: de eindronde van het wereldkampioenschap 2002, de Champions League 2002/2003, de samenvattingsrechten van de eredivisie 2003/2004, het Europees kampioenschap 2004, de meeste Europacupwedstrijden van Nederlandse voetbalclubs en het wereldkampioenschap 2006.
28. Het commerciële betaaltelevisiekanaal Canal+ heeft de rechten van de live uitzendingen van de Eredivisie. Verder heeft de NOS haar Champions-League rechten gedeeltelijk in sublicentie gegeven aan Canal+.
29. De commerciële omroep SBS heeft de uitzendrechten van het nationale bekertoernooi (de Amstel Cup), de nationale Super Cup (de Johan Cruijff Schaal), de Nederlandse eerste divisie en de kwalificatiewedstrijden van het Nederlandse team voor het Europees kampioenschap in 2004.
30. De commerciële omroep HMG beschikt over uitzendrechten van verschillende buitenlandse voetbalcompetities.
31. De NOS betaalt op grond van het bestaande contract jaarlijks een bedrag van EUR [...] (*) voor de samenvattingsrechten van de Nederlandse eredivisie. Aan het einde van de onderhandelingsprocedure bood SBS een bedrag dat EUR [...] hoger lag dan het bod van de publieke omroep. Om redenen van continuïteit, zekerheid en kwaliteit hebben de voetbalclubs ervoor gekozen om een contract af te sluiten met de publieke omroep.
32. De NOS heeft EUR [...] betaald voor de UEFA Champions League voor vier seizoenen. De oorspronkelijk door de UEFA gevraagde prijs bedroeg EUR [...]. Voor de seizoenen 2002/2003 is een bedrag van EUR [...] betaald voor 33 avonden van voornamelijk live internationaal voetbal (EUR [...] per avond).
33. Voor de kwalificatiewedstrijden van het Nederlandse team voor het Europees kampioenschap heeft SBS EUR [...] betaald voor elke in Nederland gespeelde wedstrijd en EUR [...] voor elke in het buitenland gespeelde wedstrijd.

⁽¹⁰⁾ Gemiddelde kosten voor adverteerders om 1 % van het kijkerspubliek in een bepaalde doelgroep te bereiken gedurende 30 seconden reclamezendtijd.

(*) Zakelijke geheim.

1.4. Toekenning van publieke taken en controle

34. De NOS heeft een concessie voor 10 jaar gekregen om de in artikel 13c MW omschreven taak van de publieke omroep te vervullen (artikel 30a, leden 1 en 2, MW). Verder geeft de mediawet erkende omroepverenigingen het recht op zendtijd en een financiële bijdrage voor de verzorging van een radio- en televisieprogramma voor landelijke omroep (artikel 31, lid 4, MW). In artikel 39 is het aantal beschikbare uren zendtijd voor de omroepverenigingen vastgesteld. Ook voor de NPS, de STER en de omroepen zonder leden is de hoeveelheid zendtijd vastgesteld (artikelen 39a, 39b en 39f MW).
35. Publieke omroepen die nieuwe neventaken of commerciële activiteiten willen ontplooiën, moeten dat voornemen melden aan de raad van bestuur van de NOS (artikel 55b MW). De activiteiten worden stilzwijgend goedgekeurd, indien de raad van bestuur van de NOS niet binnen 2 maanden na kennisgeving bezwaar maakt.
36. Een onafhankelijk Commissariaat voor de Media is ingesteld om ervoor te zorgen dat de bepalingen op het gebied van programmering en financiering van de mediawet en de uitvoeringswetgeving worden nageleefd (artikel 9 MW). Het Commissariaat voor de Media heeft een wettelijke taak (artikel 134 MW) om ervoor te zorgen dat de publieke omroepen aan hun programmaverplichtingen voldoen, met inbegrip van de voor de verschillende soorten programma's vastgestelde quota. Het Commissariaat voor de Media voert controle achteraf uit en kan boetes opleggen wanneer niet aan programmaverplichtingen is voldaan (artikel 135 MW).
37. Verder controleert het Commissariaat voor de Media of door de omroepen aan de wettelijke beperkingen inzake sponsoring en reclame is voldaan. Publieke omroepen moeten het Commissariaat voor de Media informeren over nieuwe neventaken en nevenactiviteiten. Het Commissariaat voor de Media registreert deze activiteiten in een openbaar register. Op verzoek van derden kan het Commissariaat voor de Media controleren of neventaken en nevenactiviteiten aan bepaalde criteria voldoen: de activiteit houdt verband met de hoofdtaak, beïnvloedt de hoofdtaak niet negatief, leidt niet tot concurrentievervalsing en is niet dienstbaar aan het maken van winst door derden (artikelen 55 en 57a MW).

38. Het Commissariaat voor de Media heeft zijn interpretatie van de naleving van de bovengenoemde criteria neergelegd in het document „Richtlijn Neven- en Verenigingsactiviteiten publieke omroep”.
39. Het Commissariaat voor de Media controleert jaarlijks op basis van de ingediende accountantsverklaringen of de jaarrekeningen van de publieke omroep kloppen met de voorschriften van de mediawet en het mediabesluit, het Handboek Financiële Verantwoording en de Richtlijn Neven- en Verenigingsactiviteiten. Indien dit het geval is, hecht het Commissariaat voor de Media zijn goedkeuring aan de (begrote) bedragen die aan de verschillende omroepen ter beschikking waren gesteld.

1.5. Begroting en boekhouding

40. (Begroting) De raad van bestuur van de NOS stuurt de begroting van alle publieke omroepen van alle drie de landelijke netten naar het Commissariaat van de Media (artikel 99 MW) ⁽¹¹⁾. Nadat de minister het commentaar op de begroting van het Commissariaat van de Media heeft ontvangen, stelt hij de beschikbare financiering vast voor de reguliere verzorging van programma's (artikelen 100 en 101 MW).
41. De minister stelt de middelen voor de reguliere verzorging van de programma's aan de raad van bestuur van de NOS ter beschikking, die ze vervolgens verder over de verschillende omroepinstellingen verdeelt. Van het totale budget moet 75 % gelijkelijk worden verdeeld over de omroepverenigingen en de NOS (artikel 103, lid 1, MW), maar 25 % mag anders worden verdeeld, om de programmering te versterken, op basis van specifieke voorstellen van de omroepverenigingen (artikel 101, lid 3, MW).
42. (Boekhouding) De publieke omroepen moeten de kosten voor verschillende soorten programma's (cultuur, informatie) en voor neventaken specificeren. De publieke omroepen moeten hun jaarrekening opstellen overeenkomstig de richtsnoeren van het Handboek Financiële Verantwoording. In het handboek wordt een model voor financiële verslaglegging gegeven en is een aantal boekhoudregels vastgesteld (bijvoorbeeld voor de waardering en afschrijving van vaste activa). De boekhouding van de publieke omroepen wordt op basis van dit handboek door een accountant beoordeeld. De jaarrekeningen en accountantsverklaringen worden aan het Commissariaat voor de Media toegezonden.

1.6. Verleende maatregelen

43. Hoewel de jaarlijkse rijksbijdragen (artikelen 31, 102 en 110 MW) en het Stifo (Stimuleringsfonds Nederlandse culturele omroepproducties artikel 170 MW) buiten het bereik van de onderhavige inleiding van de procedure vallen, zal een korte beschrijving worden gegeven van deze middelen, om een compleet beeld te krijgen van het bestaande financieringssysteem.

⁽¹¹⁾ De raad van bestuur van de NOS is verantwoordelijk voor het dagelijks beheer van de taken van de NOS en wordt gecontroleerd door de raad van toezicht. De voorzitter van de raad van toezicht wordt bij koninklijk besluit benoemd. Een meerderheid van de raad van toezicht bestaat uit vertegenwoordigers van de publieke omroepen.

44. De volgende maatregelen zijn voorwerp van de onderhavige inleiding van de procedure:
- ad-hocbetalingen (artikelen 106a en 170c MW),
 - de vrije toegang tot de kabel (artikel 82i MW),
 - het Coproductiefonds Binnenlandse Omroep (CoBO),
 - de door het NOB gratis geleverde technische faciliteiten, welke door het Rijk worden vergoed (artikelen 89 en 90 MW).
45. Verder werd in de klachten beweerd dat het Commissariaat voor de Media tot 1995 ook de kosten voor investeringen in nieuwe gebouwen heeft vergoed (artikelen 99-103 oud MW). Hoewel de Commissie op dit moment nog niet over gegevens met betrekking tot dit financieringsmechanisme beschikt, moet met alle vormen van financiering rekening worden gehouden bij de beoordeling van de proportionaliteit van de ad-hocmaatregelen.

1.6.1. Jaarlijkse rijksbijdragen en Stifo

46. De publieke omroeporganisaties ontvangen een jaarlijkse bijdrage uit de mediabegroting (5 619,4 miljoen EUR). De mediabegroting bestaat uit verschillende componenten: de rijksomroepbijdrage, de advertentie-inkomsten uit de STER en rente-inkomsten uit de Algemene omroepreserve.
47. Voor de periode 2001-2006 is 1,5 % van de mediabegroting gereserveerd voor nieuwe media (113,4 miljoen EUR). In 2001 is hiervoor 9,6 miljoen EUR toegewezen en in 2002 19,5 miljoen EUR. Volgens plannen van de NOS zal in de periode 2000-2006 186,4 miljoen EUR aan internetactiviteiten worden besteed.
48. De publieke omroepen ontvangen financiële bijdragen van Stifo voor de ontwikkeling van programma's met een belangrijke culturele waarde (125,1 miljoen EUR in de periode 1994-2001).

1.6.2. Ad-hocbetalingen

49. Bij verschillende gelegenheden zijn ad-hocmiddelen verleend aan publieke omroepen bovenop de jaarlijkse bijdragen uit de Algemene omroepreserve. Tussen 1996 en 2002 is 261,1 miljoen EUR ad hoc betaald.
50. Allereerst is in de periode 1996-2000 in het kader van de zogenaamde „matching funds” 79,4 miljoen EUR overgedragen van de (door de minister beheerde) Algemene omroepreserve naar de publieke omroepen, om daarvan de gestegen prijzen voor programmarechten te betalen.
51. Verder is in 1998 aan de minister de mogelijkheid gegeven (artikel 106a MW) om ad-hoc geld over te maken van de (door de minister beheerde) Algemene omroepreserve naar het (door de NOS beheerde) Fonds omroepreserve. Het doel en de voorwaarden van de ad-hocfinanciering worden in het zogenaamde „protocollen van overdracht” vastgesteld op het moment waarop zij daadwerkelijk wordt verstrekt. In de periode 1999-2002 is een bedrag van 181,7 miljoen EUR overgemaakt naar het Fonds omroepreserve.

1.6.3. *Het Coproductiefonds (CoBO)*

52. Het Coproductiefonds (CoBO) draagt bij in de financiering van coproducties van Nederlandse omroepen met Belgische en Duitse omroepen, onafhankelijke filmproducenten of instellingen op het gebied van de podiumkunsten. De inkomsten komen uit vergoedingen voor de uitzending van Nederlandse programma's op Belgische en Duitse kabelnetten en uit de mediabegroting. Het bestuur van het fonds bestaat uit vertegenwoordigers van de publieke omroepen. Het Rijk heeft wettelijke voorwaarden vastgesteld voor de verkrijging van subsidies uit het fonds⁽¹²⁾. Gedurende de onderzochte periode hebben de publieke omroepen in totaal 28,4 miljoen EUR uit het CoBO-fonds ontvangen.

1.6.4. *Gratis doorgifte op de kabel*

53. Publieke omroepen wordt gegarandeerd dat hun programma's gratis via de kabel worden doorgegeven. Kabelmaatschappijen, die particuliere bedrijven zijn, zijn wettelijk verplicht om alle radio- en tv-programma's van de publieke omroepen („must-carry”) door te geven en mogen hier geen geld voor vragen (artikel 82i, lid 1, onder

⁽¹²⁾ Zie bijvoorbeeld Bekostigingsbesluit cultuuruitingen (Staatsblad 1994, 473).

a) tot en met c), MW). Commerciële omroepen moeten betalen voor doorgifte op de kabel.

1.6.5. *Technische faciliteiten*

54. De publieke omroepen krijgen gratis technische faciliteiten van het NOB, aangezien het NOB de publieke omroepen niets voor deze diensten in rekening mag brengen. Het NOB wordt voor deze diensten betaald door de Nederlandse overheid.

55. De minister verstrekt het NOB middelen voor de openbare dienst die het voor de publieke omroepen verricht. In de periode 1992-2002 is aan het NOB in totaal 187,7 miljoen EUR verstrekt.

1.7. **Financiële positie van de publieke omroepen**

56. De Nederlandse autoriteiten hebben informatie verstrekt over de kosten van de openbare dienstverlening en over het financiële voordeel dat de publieke omroepen hebben ontvangen (zie onderstaande tabel). In dit stadium van de procedure heeft de Commissie echter nog geen volledig overzicht van de werkelijke jaarlijkse exploitatiekosten en inkomsten van de publieke omroepen, aangezien de informatie in onderstaande tabel gebaseerd is op begrote kosten en op inkomsten uit niet-publieke dienstverlening (inkomsten nevenactiviteiten en verenigingsactiviteiten).

Tabel 3: Kosten en financiering van de landelijke publieke omroepen

(in miljoenen euro's)

Jaar	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	Totaal
Bruto begrote kosten	489,2	510,5	543,6	578,6	617,6	606,7	630,3	656,6	695,2	766,0	771,9	6 866,2
Jaarlijkse rijksbijdragen	399,3	422,7	444,4	452,9	477,3	495,2	570,4	517,3	583	601,8	655,1	5 619,4
Inkomsten nevenactiviteiten ⁽¹⁾	n.v.t.	n.v.t.	36,1	33,3	47,4	42,5	45,9	62,8	66,3	56,7	53,7	444,7
Inkomsten verenigingsactiviteiten ⁽²⁾	n.v.t.	n.v.t.	0	0	n.v.t.	- 5,4	2,2	- 3,2	- 6,8	2,9	- 2,7	- 13,0
Nettokosten (begroot)	89,9	87,8	63,1	92,4	92,9	74,4	11,8	79,7	52,7	104,6	65,8	815,1
CoBO en Stifo	0	0	17,6	16,8	19,3	17,8	18,0	16,5	12,4	20,1	15,0	153,5
Ad-hocbetalingen	0	0	0	0	10,4	24,2	18,6	18,6	82,8	63,5	43,0	261,1

⁽¹⁾ Sponsoring, andere bijdragen, nettoinkomsten nevenactiviteiten, andere nettowinsten, programmagidsen.

⁽²⁾ Voor de jaren 1994-1995 is het resultaat van de verenigingsactiviteiten en de nevenactiviteiten niet gespecificeerd.

Bron: Brief van de Nederlandse autoriteiten van 18.9.2002 en Protocol van overdracht 2002.

57. In onderstaande tabel staat informatie over de hoeveelheid beschikbare middelen (tot 2001) in reserves ten behoeve van de publieke omroepen, zowel van het Rijk (Algemene omroepreserve) als van de publieke omroepen.

Tabel 4: Reserves van organisaties binnen het publiekeomroepstelsel

(in miljoenen euro's)

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Gemiddeld
Algemene omroepreserve	154,6	181,2	257,1	270,2	165,5	164	155,6	157,6	155,9	149,7	181,1
Fonds omroepreserve	—	—	—	—	—	—	—	70,9	49,9	70,5	63,8
Programmareserves omroepen	—	—	—	—	27,6	40,8	41,3	35,8	63,4	68,8	46,4
Reserves NOS/omroepen zonder leden	19,1	20,6	20,6	18,1	26,7	19,4	22,5	29,5	29,7	33,1	23,9
Verenigingsreserves publieke omroepen	199,2	209,4	212,3	183,6	167,9	158,9	158,9	171,3	169,5	168,0	159,0

Bron: Brief Nederlandse autoriteiten van 18.9.2002.

58. De Algemene omroepreserve wordt gecontroleerd door het ministerie van OC en W. Het doel van de Algemene omroepreserve is om als buffer te dienen voor fluctuaties in de advertentie-inkomsten van de STER⁽¹³⁾ en functioneert als reserve in het geval van liquidaties van omroepen⁽¹⁴⁾. Het maximum van de reserve is vastgesteld op 90 miljoen EUR. In de jaren waarop dit onderzoek betrekking heeft, was gemiddeld 181,1 miljoen EUR beschikbaar in deze reserve.

59. Het Fonds omroepreserve wordt beheerd door de NOS. Het geld uit deze reserve is afkomstig van de afoming van overschotten in bovengenoemde Algemene omroepreserve door middel van ad-hocbetalingen. Voor deze reserve is geen wettelijk maximum vastgesteld. Deze reserve is bedoeld om als buffer te dienen voor fluctuaties in de advertentie-inkomsten, om impulsen te geven aan de versterking van de programmering en om in de publieke omroep te investeren. Gemiddeld bevatte dit fonds 63,8 miljoen EUR.

60. Verder hebben de omroepverenigingen elk hun eigen programmareserves voor de financiering van programma's. De middelen zijn afkomstig uit activiteiten die buiten de openbare dienst vallen (inkomsten uit nevenactiviteiten en verenigingsactiviteiten) en uit overschotten uit de Rijksbijdragen. De NOS kan deze reserves aan een maximum binden (artikel 109a MW). Deze reserves zijn niet aan een wettelijk maximum gebonden⁽¹⁵⁾. Gemiddeld bevatten deze reserves 46,4 miljoen EUR.

61. Volgens de Nederlandse autoriteiten worden de algemene reserves van de NOS en de omroepen zonder leden voornamelijk beschouwd als stichtingskapitaal en als onderdeel van de programmareserve. Gemiddeld bevatten deze reserves 23,9 miljoen EUR.

62. De verenigingsreserves van de omroepen zijn samengesteld uit bijdragen van de leden van de omroepverenigingen en andere inkomsten. De minister heeft in 1993 bepaald dat de reserves moesten worden bevroren en dat de omroepverenigingen met de inkomsten uit de reserves moesten bijdragen in de programmeringskosten. Er zijn toen een aantal uitzonderingen gemaakt⁽¹⁶⁾. Vier omroepverenigingen hebben hun verenigingsreserves na 1993 verder verhoogd tot 17,5 miljoen EUR. Gemiddeld bevatten deze reserves 159 miljoen EUR.

BEOORDELING

63. Om vast te stellen of de in punt 44 hierboven bedoelde steunmaatregelen ten behoeve van de publieke omroepen steun in de zin van artikel 87, lid 1, van het Verdrag vormen, moet de Commissie beoordelen of de steun wordt verleend uit staatsmiddelen en of de steun in staat is de concurrentie te vervalsen door sommige ondernemingen te bevoordelen, voorzover de handel tussen de lidstaten daaronder lijdt.

1.8. Vormt de financiering van de publieke omroepen staatssteun?

1.8.1. Middelen van de staat

64. Allereerst vormt de overdracht van ad-hocmiddelen van de Algemene omroepreserve naar de publieke omroepen

⁽¹³⁾ In 1992-2002 varieerden de inkomsten van de STER tussen de 223 miljoen EUR (1994) en 150 miljoen EUR (1997).

⁽¹⁴⁾ Het Rijk heeft geen wettelijke verplichting om het bestaan van omroepverenigingen te garanderen.

⁽¹⁵⁾ Volgens de Nederlandse regering treedt de NOS met de omroepverenigingen in overleg wanneer de reserves meer bedragen dan 5 % van het jaarlijks budget. In sommige gevallen accepteert de NOS dat 20-30 % van het jaarlijks budget als programmareserve wordt achtergehouden (besluit van het Commissariaat van de Media van 24.10.2003 inzake HOS).

⁽¹⁶⁾ Tot 1999 konden de exploitatieoverschotten van sommige publieke omroepen aan de verenigingsreserves worden toegevoegd, aangezien de omroepen met particuliere middelen aan de openbare dienst bijdroegen. Verder kon de boekwinst uit de verkoop van bestaande gebouwen worden toegevoegd wanneer deze werd gebruikt om vervangende gebouwen mee te financieren.

in het kader van het „matching fund” (1996-2000) en protocollen van overdracht (sinds 1999) een verlies van staatsmiddelen. Zoals hierboven beschreven, beheert de minister de Algemene omroepreserve en hebben de overdrachten plaatsgevonden na een ministerieel besluit.

65. Ten tweede is de Commissie ten aanzien van de wettelijke bepaling die de kabelmaatschappijen verplicht om de programma's van de publieke omroepen gratis via hun installaties door te geven (must-carry), tot de voorlopige conclusie gekomen dat deze verplichting, hoewel zij een duidelijk voordeel voor de publieke omroepen oplevert, niet uit staatsmiddelen is gefinancierd. Door de bepalingen inzake de toegang tot het kabelnetwerk loopt het Rijk geen inkomsten mis, noch draagt het actief geld over. Alleen voordelen die rechtstreeks of indirect uit staatsmiddelen worden gefinancierd vallen onder het begrip staatssteun als bedoeld in artikel 87, lid 1, van het Verdrag ⁽¹⁷⁾.
66. Ten derde mag het NOB de publieke omroepen op grond van de mediawet (artikel 90) geen geld vragen voor de technische faciliteiten die het verplicht is te verstrekken. Om de kosten voor deze diensten te verhalen, ontvangt het NOB in plaats daarvan rijksbijdragen, die in de onderzochte periode 187,7 miljoen EUR beliepen. Deze bijdragen komen uit staatsmiddelen en komen uiteindelijk ten gunste van de publieke omroepen (vgl. het arrest van het Hof van Justitie van 20 november 2003 in Zaak C-126/01 — GEMO). Verder is het duidelijk dat de overheid betrokken was bij de goedkeuring van de betrokken steunmaatregel (toerekenbaarheid), aangezien de maatregel door het NOB was getroffen op grond van in de mediawet gestelde eisen ⁽¹⁸⁾.
67. Ten vierde wordt het CoBO-fonds gefinancierd uit inkomsten van publieke omroepen uit copyright en uit de mediabegroting (beheerd door het Rijk). Alleen publieke omroepen kunnen gebruik maken van het fonds. Het Rijk heeft wettelijke voorwaarden vastgesteld voor de verkrijging van subsidies uit het fonds ⁽¹⁹⁾. Rekening houdend met het bovenstaande is de Commissie in dit stadium van de procedure van mening dat (in ieder geval ten dele) staatsmiddelen zijn gebruikt bij de overdrachten van het CoBO-fonds naar de publieke omroepen.
68. De Commissie concludeert in dit stadium dan ook dat staatsmiddelen zijn gebruikt bij de ad-hocfinanciering, bij de gratis technische dienstverlening door het NOB en (tenminste ten dele) bij de overdrachten vanuit het CoBO-fonds.
- 1.8.2. *Het bevoordelen van bepaalde ondernemingen*
69. De publieke omroepen is opgedragen een dienst van algemeen economisch belang te leveren. Overheidsmaatregelen
70. In de eerste plaats moet de begunstigde onderneming daadwerkelijk belast zijn met de uitvoering van openbare dienstverplichtingen, en moeten die verplichtingen duidelijk omschreven zijn. In de tweede plaats moeten de parameters op basis waarvan de compensatie wordt berekend, vooraf op objectieve en doorzichtige wijze worden vastgesteld, om te vermijden dat de compensatie een economisch voordeel bevat waardoor de begunstigde onderneming ten opzichte van concurrerende ondernemingen kan worden bevoordeeld. In de derde plaats mag de compensatie niet hoger zijn dan nodig is om de kosten van de uitvoering van de openbare dienstverplichtingen, rekening houdend met de opbrengsten alsmede met een redelijke winst uit de uitvoering van die verplichtingen, geheel of gedeeltelijk te dekken. In de vierde plaats, wanneer de met de uitvoering van openbare dienstverplichtingen te belasten onderneming niet is gekozen in het kader van een openbare aanbesteding, moet de noodzakelijke compensatie worden vastgesteld op basis van de kosten die een gemiddelde, goed beheerde en uitgeruste onderneming zou hebben gemaakt om deze verplichtingen uit te voeren, rekening houdend met de opbrengsten en een redelijke winst uit de uitoefening van deze verplichtingen.
71. Voor de doeleinden van dit besluit is het niet nodig na te gaan of aan alle criteria van het Altmark-arrest is voldaan. De onderzochte maatregelen maken geen deel uit van een regulier compensatiestelsel, zoals hierboven in de punten 40 en 41 beschreven. In dit stadium van de procedure heeft de Commissie geen indicaties dat de parameters van de ad-hoccompensatie vooraf worden vastgesteld (tweede criterium). Verder lijkt er geen mechanisme te bestaan om te waarborgen dat de ad-hocfinanciering beperkt blijft tot de nettokosten van de publieke omroepen (derde criterium). Ten aanzien van de vierde voorwaarde is duidelijk dat de publieke omroepen niet op basis van een openbare aanbesteding zijn gekozen. De Commissie heeft in dit stadium ook geen aanwijzingen dat de noodzakelijke compensatie is vastgesteld op basis van een analyse van de nettokosten, die een gemiddelde, goed beheerde en uitgeruste onderneming zou hebben gemaakt om deze verplichtingen uit te voeren.
72. Rekening houdend met het bovenstaande, is de Commissie in dit stadium van de procedure van mening dat niet aan alle criteria van het Altmark-arrest lijkt te zijn voldaan. Daarom lijken de overheidsmaatregelen de publieke omroepen een voordeel als bedoeld in artikel 87, lid 1, van het Verdrag te geven.
- 1.8.3. *Concurrentievervalsing en het effect op de handel tussen lidstaten*
73. De Nederlandse publieke omroepen concurreren op de televisiemarkt met particuliere omroepen (de klagers), en daarom wordt de concurrentie vervalst.

⁽¹⁷⁾ Zie Staatssteun nr. NN 70/98, „Staatssteun voor de openbare televisiekanalen Kinderkanal en Phoenix” (PB C 238 van 21.8.1999, blz. 3).

⁽¹⁸⁾ Arrest van 16.5.2002, Zaak C-482/99, Frankrijk tegen Commissie, Jurispr. 2002, blz. I-4397, punt 52.

⁽¹⁹⁾ Zie bijvoorbeeld Bekostigingsbesluit cultuuruitingen (Staatsblad 1994, 473).

⁽²⁰⁾ Arrest van 24.7.2003, Zaak C-280/00, Altmarkt Trans, nog niet gepubliceerd.

74. De Nederlandse publieke omroepen concurreren met de commerciële omroepen op de internationale markt waarop programmarechten worden gekocht en verkocht. Door hun lidmaatschap van de European Broadcasting Union (EBU) wisselen zij televisieprogramma's uit en nemen zij deel in het Eurovisiesysteem⁽²¹⁾.
75. Bovendien strekt de eigendomsstructuur van hun concurrenten zich uit tot meer dan één lidstaat. Een van de klagers in het onderhavige geval, de commerciële omroep RTL/de Holland Media Groep, is in Luxemburg gevestigd. Het Hof van Justitie heeft bevestigd dat wanneer financiële steun van een staat de positie van een onderneming ten opzichte van andere concurrerende ondernemingen in het intracommunautaire handelsverkeer versterkt, dit handelsverkeer moet worden geacht door de steun te worden beïnvloed⁽²²⁾. De financiering van de publieke omroepen vervalst derhalve de concurrentie en heeft een effect op de handel tussen de lidstaten.
76. Rekening houdend met het bovenstaande, is de Commissie in dit stadium van de procedure van mening dat de ad-hocfinanciering, de gratis voorziening van technische faciliteiten door het NOB en het CoBO-fonds staatssteun in de zin van artikel 87, lid 1, van het Verdrag lijken te zijn.
- 1.9. Verenigbaarheid van de steun op grond van artikel 86, lid 2, van het Verdrag**
77. Volgens de constante jurisprudentie van het Hof vormt artikel 86, lid 2, van het Verdrag, voor bedrijven waaraan een dienst van algemeen economisch belang is toevertrouwd, een afwijking van het verbod op staatssteun⁽²³⁾.
78. Volgens de omroepmededeling, waarin de interpretatie van artikel 86, lid 2, van het Verdrag in deze sector is vastgesteld, moet de Commissie beoordelen of⁽²⁴⁾:
- de openbardienstverplichtingen een dienst van algemeen economisch belang zijn en duidelijk als dusdanig omschreven zijn door de lidstaat (omschrijving),
 - de betrokken omroepen door de Nederlandse autoriteiten officieel belast zijn met de verlening van die dienst (toewijzing en toezicht),
 - de financiering evenredig is met de nettokosten van de activiteiten in het kader van de openbare dienst (evenredigheid).
- 1.9.1. Omschrijving
79. De Commissie heeft tot taak om ervoor te zorgen dat er geen misbruik wordt gemaakt van de omschrijving van
- diensten die op grond van artikel 86, lid 2, als „diensten van algemeen economisch belang” moeten worden beschouwd. Zolang geen misbruik kan worden waargenomen, is het niet aan de Commissie om te beslissen of een programma of dienst door de markt of als dienst van algemeen economisch belang in de zin van artikel 86, lid 2, moet worden verstrekt⁽²⁵⁾.
80. De hoofdtaak van de Nederlandse publieke omroepen is om programma's voor algemene omroep te verzorgen, waarvoor enkele programma-eisen zijn vastgesteld (zoals omschreven in punt 16). Hoewel de term „openbare dienst” vóór 2000 niet werd gebruikt om de activiteiten op het gebied van de publieke omroep te omschrijven, is de Commissie van mening dat de voormalige wetgeving duidelijk maakte dat de programma's van de publieke omroep van algemeen belang waren⁽²⁶⁾. Zoals aangegeven in BBC 24 hours⁽²⁷⁾ is het aan de lidstaat om de openbare opdracht vast te stellen en te organiseren op een manier die het best tegemoet komt aan de behoeften van zijn burgers.
81. De hoofdtaak is vrij breed gedefinieerd, maar de programma-activiteiten van de publieke omroepen en de inhoud van de programma's komen tegemoet aan — in de bewoordingen van het protocol — „de democratische, sociale en culturele behoeften van iedere samenleving” en de definitie lijkt derhalve geen kennelijke fouten te bevatten. Daarom is de Commissie in dit stadium van de procedure van mening dat de hoofdtaak een dienst van algemeen economisch belang in de zin van artikel 86, lid 2, van het Verdrag is.
82. De neventaken zijn in artikel 13c, lid 3, MW gedefinieerd (zie punt 18). De Commissie is voorlopig van mening dat de wettelijke definitie van de neventaak „te voorzien in andere wijzen van aanbod en verspreiding van programamateriaal” ruimte laat voor twijfel over welke soorten activiteiten door de publieke omroepen als neventaak zouden moeten worden uitgeoefend. De Commissie is in dit stadium derhalve van mening dat de neventaken niet duidelijk en nauwkeurig zijn omschreven.
83. De volgende activiteiten lijken door de Nederlandse publieke omroepen op basis van de bepalingen inzake „neventaken” te zijn uitgevoerd: nieuwemedia-activiteiten, het verstrekken van gratis internetinhoud, SMS en i-mode-diensten (teletext op mobiele telefoons).
84. De Commissie wijst erop dat in de afgeleide communautaire wetgeving een belangrijk onderscheid wordt gemaakt tussen omroepdiensten en diensten in het kader
- ⁽²¹⁾ Zie gevoegde zaken T-185/00, T-216/00 en T-300/00, M6 en anderen tegen Commissie, Jurispr. 2002, blz. II-3805.
- ⁽²²⁾ Zaak 730/79, Philip Morris Holland tegen Commissie, Jurispr. 1980, blz. 2671, punt 11; zaak C-303/88, Italië tegen Commissie, Jurispr. 1991, blz. I-1433, punt 17; zaak C-156/98, Duitsland tegen Commissie, Jurispr. 2000, blz. I-6857, punt 33.
- ⁽²³⁾ Zaak T-106/95, FFSA e.a. tegen Commissie, Jurispr. 1997, blz. II-229.
- ⁽²⁴⁾ Omroepmededeling, punt 29.
- ⁽²⁵⁾ Omroepmededeling, punt 36.
- ⁽²⁶⁾ De regelgeving inzake de inhoud van de programma's van de Nederlandse omroepverenigingen is reeds in 1956 vastgesteld. Verder was in de Omroepwet van 1967 bepaald dat de autoriteiten de door de publieke omroep te verstrekken programma's als „van algemeen belang” beschouwden.
- ⁽²⁷⁾ NN 88/98 BBC 24-hour news channel, punt 46.

van de informatiemaatschappij⁽²⁸⁾. De reikwijdte van de omroepmededeling is beperkt tot de activiteit van de omroep en omvat in beginsel geen diensten van de informatiemaatschappij. Hoewel de omroepmededeling niet alle internetactiviteiten van de publieke omroepen van haar toepassing uitsluit⁽²⁹⁾, betekent dit niet dat alle door een publieke omroep geleverde nieuwemediadiensten binnen de toepassing van de omroepmededeling vallen. Zoals reeds toegelicht in BBC Digital Curriculum⁽³⁰⁾, kunnen dergelijke diensten alleen aan de hand van de omroepmededeling worden beoordeeld als ze „nauw verwant” blijven aan de omroepdiensten.

85. De lidstaten zijn vrij om zelf te bepalen welke diensten zij als „van algemeen economisch belang” beschouwen. De rol van de Commissie is beperkt tot controle bij kennelijke fouten. Dit betekent dat de lidstaten in beginsel bepaalde gratis informatiediensten op internet als dienst van algemeen economisch belang kunnen definiëren, wanneer de noodzaak en de speciale eigenschappen van dergelijke openbare diensten zijn aangetoond⁽³¹⁾.
86. In dit stadium van de procedure twijfelt de Commissie of bepaalde nieuwemedia-activiteiten die door de Nederlandse omroepen worden uitgevoerd, die duidelijk dissonant zijn van de omroepactiviteiten⁽³²⁾, die geen algemeen economisch belang dienen dat deze onderscheidt van andere economische activiteiten⁽³³⁾ en die

door andere commerciële bedrijven worden geëxploiteerd⁽³⁴⁾, een kennelijke fout zijn. Dit geldt met name voor de SMS- en i-mode-diensten, die op individueel verzoek van de gebruikers tegen vergoeding worden geleverd.

87. Verder zijn bepaalde activiteiten in de mediawet duidelijk omschreven als niet-openbare dienstverleningsactiviteiten, zoals het uitgeven van programmabladen en verenigingsactiviteiten. De Nederlandse autoriteiten lijken echter te aanvaarden dat dezelfde dienstverlening, wanneer deze via het internet wordt geleverd, onderdeel is van de openbare dienst. In dit stadium twijfelt de Commissie of het karakter van de activiteiten kan afhangen van het distributieplatform. De Commissie zal deze mogelijke kennelijke fouten verder onderzoeken in het kader van de onderhavige inleiding van de procedure.

1.9.2. Toewijzing en toezicht

88. De Commissie is van mening dat de mediawet (artikel 30a, leden 1 en 2) het verzorgen van taken in het kader van de openbare dienstverplichtingen als bedoeld in artikel 13c, aan de NOS toewijst.
89. Hoewel de omroepverenigingen louter het recht hebben gekregen om programma's op de publieke zenders uit te zenden (artikel 31 MW), is de Commissie van mening dat het duidelijk is dat de hoofdtaak van het uitzenden van programma's in voldoende duidelijke termen aan de publieke omroepen is opgedragen.
90. Zoals in BBC 24 hours reeds is uiteengezet, moet, wanneer de wettelijke definitie van activiteiten die als openbare dienst zijn toegestaan, niet voldoende duidelijk is, een publieke omroep vooraf een formele opdracht krijgen voor elke activiteit die die omroep bij wijze van openbare dienst wil starten⁽³⁵⁾. In het onderhavige geval mogen publieke omroepen echter nieuwe neventaken starten zonder enige formele goedkeuring. De procedure op grond waarvan de NOS op voorhand moet worden geïnformeerd volstaat niet. De Commissie kan de NOS niet aanmerken als toezichthoudend orgaan. De NOS voert namelijk zelf neventaken uit, is zelf een publieke omroep en wordt gecontroleerd door andere publieke omroepen.
91. Hoewel het Commissariaat voor de Media de neventaak uiteindelijk achteraf kan beoordelen, kan een dergelijke procedure niet worden beschouwd als gelijkwaardig aan de vereiste formele opdracht door het Rijk. Verder geeft de onduidelijke definitie het Commissariaat voor de Media veel ruimte om een eigen interpretatie te geven van de reikwijdte van de neventaken. De Commissie concludeert derhalve in dit stadium van de procedure dat de neventaken niet in voldoende duidelijke termen aan de publieke omroepen zijn opgedragen⁽³⁶⁾.
92. Niet alleen moet de publieke omroep formeel de opdracht krijgen tot het verstrekken van de openbare dienst, ook moet gegarandeerd zijn dat de openbare dienst daadwerkelijk overeenkomstig de opdracht wordt geleverd.

⁽²⁸⁾ In artikel 1 van Richtlijn 89/552/EEG (de richtlijn „Televisie zonder grenzen”) wordt televisie-omroep omschreven als „het oorspronkelijke uitzenden via de kabel of draadloos, via de ether of via satelliet, in al dan niet gecodeerde vorm van voor ontvangst door het publiek bestemde televisieprogramma's (. . .). Hieronder zijn niet begrepen communicatiediensten die informatieve gegevens of andere prestaties op individueel verzoek verstrekken zoals telekopiediensten, elektronische databanken en andere soortgelijke diensten”. Diensten van de informatiemaatschappij worden in artikel 1, punt 2, van Richtlijn 98/48/EG gedefinieerd als „diensten die gewoonlijk tegen vergoeding, langs elektronische weg, op afstand en op individueel verzoek van een afnemer van diensten verricht worden”. Zie ook de beschikkingen van de Commissie Matsushita/MCA, IV/M 037, 10.1.1991, AOL/Time Warner, punt 35 en Bertelsmann/Burda/Springer — HOS-MM, IV/M 972. In de zaak Telia/Telenor/Schibsted punt 16 heeft de Commissie opgemerkt dat de productie van websites in voldoende mate technisch van aard was — aangezien er ontwerp- en computervaardigheden voor nodig waren — om als aparte markt te worden beschouwd.

⁽²⁹⁾ Volgens punt 34 kan de openbare opdracht van publieke omroepen eventueel bepaalde diensten omvatten die geen „programma's” in de traditionele zin zijn, zoals on-line informatiediensten, voorzover daarmee wordt voldaan aan dezelfde democratische, sociale en culturele behoeften van de betrokken samenleving.

⁽³⁰⁾ In zaak N 37/2003 heeft de Commissie uitgesproken dat een nieuwe „Digital Curriculum”-dienst van de BBC niet onder de bestaande definitie van het begrip „omroep” van de BBC viel, aangezien er geen nauwe band bestond met radio- en televisiediensten. De steun werd goedgekeurd op grond van artikel 86, lid 2, van het Verdrag, als openbare dienst op het gebied van educatie.

⁽³¹⁾ Zie punt 9 van de Mededeling van de Commissie over diensten van algemeen belang (2001/C 17/04) „(. . .) de betrokken overheidsinstanties [moeten] volledige transparantie in acht nemen, door met enige nauwkeurigheid vast te leggen wat de behoeften van de gebruikers zijn voor wie de diensten van algemeen belang in het leven worden geroepen (. . .)”.

⁽³²⁾ Arrest van 19.5.1993, zaak C-320/91, Paul Corbeau, Jurispr. 1993, blz. I-02533, punten 19 en 21.

⁽³³⁾ Arrest van 10.12.1991, zaak C-179/90, Merci convenzionali porto di Genova SpA/Siderurgica Gabrielli SpA, Jurispr. 1991, blz. I-5889, punt 27.

⁽³⁴⁾ Arrest van 13.12.1991, Zaak 18/88, Régie des télégraphes et des téléphones/GB-Inno-BM, Jurispr. 1991, blz. I-05941, punt 22.

⁽³⁵⁾ NN 88/98 BBC 24-hour news, punt 70.

⁽³⁶⁾ Omroepmededeling, punten 37 en 38.

93. De Commissie is van mening dat er een onafhankelijk orgaan is dat erop moet toezien of de publieke omroepen voldoen aan hun opdrachten in het kader van de openbare dienst en aan de financiële eisen. Het Commissariaat voor de Media is wettelijk verplicht de opdrachten in het kader van de openbare dienst te controleren. De Commissie zal echter verder onderzoeken of in de praktijk daadwerkelijk doeltreffend toezicht wordt gehouden.

1.9.3. Evenredigheid

94. Volgens het derde criterium moet de Commissie beoordelen of de financiering in een evenredige verhouding staat tot de nettokosten van de openbare dienst. Volgens de omroepmededeling 1. moet er een gescheiden boekhouding zijn voor activiteiten in het kader van de openbare dienst en voor activiteiten die daarbuiten vallen, 2. mag de staatssteun niet meer bedragen dan de nettokosten van de openbare opdracht, en 3. mogen er geen marktverstoringen zijn, die niet noodzakelijk zijn voor het vervullen van de openbare opdracht⁽³⁷⁾.

95. Om de kosten van de activiteiten in het kader van de openbare dienst op correcte wijze vast te stellen, vereist de omroepmededeling een behoorlijke toerekening van de kosten en baten tussen de openbare dienst en de commerciële activiteiten. Een publieke omroep die financiering van de staat ontvangt voor de uitvoering van zijn openbare taken, zou voor zijn verschillende activiteiten een aparte boekhouding moeten voeren.

96. De regels ten aanzien van de kostenallocatie voor de Nederlandse publieke omroepen lijken niet voldoende duidelijk te zijn. Hoewel het Handboek Financiële Verantwoording enige richtsnoeren op het gebied van boekhouding geeft, worden er geen aanwijzingen gegeven over hoe gemeenschappelijke kosten moeten worden toegerekend aan de activiteiten die binnen en buiten het kader van de openbare dienst vallen. De boekhouding van de publieke omroepen wordt op basis van dit handboek door een accountant beoordeeld. Het enige document waarin criteria zijn opgenomen voor kostenallocatie is de Richtlijn Neven- en Verenigingsactiviteiten publieke omroep 1999 waarin het Commissariaat voor de Media uiteenzet hoe het zal beoordelen of mogelijk sprake is van concurrentievervalsing. Deze beoordeling wordt niet stelselmatig uitgevoerd, maar alleen als het Commissariaat een klacht ontvangt of besluit zelf een onderzoek uit te voeren.

97. Zoals blijkt uit een accountantsverslag uit 2001 over het „financieel jaarverslag publieke omroep”, lijken de publieke omroepen geen consistente boekhoudkundige principes toe te passen. Volgens het accountantsverslag rekenen de publieke omroepen hun kosten en baten op verschillende manieren toe aan de verschillende activiteiten en programma's⁽³⁸⁾.

98. De Commissie twijfelt in dit stadium van de procedure derhalve of alle kosten en baten correct zijn toegerekend op grond van consequent toegepaste en objectief te rechtvaardigen beginselen inzake kostprijsadministratie.

⁽³⁷⁾ Omroepmededeling, punten 49-58.

⁽³⁸⁾ Rapport van bevindingen, bijlage 6, bladzijde 6, gevoegd bij bijlage 2 bij de Brief van de Nederlandse autoriteiten van 18.9.2002.

99. Daarnaast vereist de omroepmededeling, om de nettokosten van de activiteiten op het gebied van de openbare dienst vast te stellen, dat rekening wordt gehouden met de commerciële winsten, die door de activiteiten in het kader van de openbare dienst worden gegenereerd⁽³⁹⁾. Volgens de mediawet moeten de publieke omroepen rekening houden met de nettowinsten van hun activiteiten buiten het kader van de openbare dienst bij de berekening van hun behoefte aan financiering door het Rijk. De Commissie betwijfelt echter of dit structureel is gebeurd. Zoals in punt 60 beschreven, voegen de openbare omroepen hun buiten het kader van de openbare dienst gegenereerde inkomsten toe aan hun programmareserves. Rekening houdend met het feit dat deze programmareserves structureel zijn toegenomen (zie tabel 4) is de Commissie voorlopig van mening dat niet volledig rekening is gehouden met de buiten het kader van de openbare dienst gegenereerde inkomsten bij de berekening van de behoeften aan financiering door het Rijk, en dat daarbij het risico is gelopen dat de financiering verder gaat dan de nettokosten van de openbare dienst.

100. Bovendien merkt de Commissie op dat een aantal publieke omroepen minderheidsbelangen hebben in aparte entiteiten of via ondoorzichtige constructies deelnemen in commerciële ondernemingen⁽⁴⁰⁾. Wanneer commerciële activiteiten niet onder normale marktvoorwaarden worden uitgevoerd, is de financiering door het Rijk wellicht hoger dan noodzakelijk voor het verrichten van de openbare dienst. Dit is met name het geval wanneer geen kostenallocatie van enige betekenis mogelijk is, en wanneer buitensporige winsten worden gegenereerd die niet volledig opnieuw over de publieke omroepen worden verdeeld. Dit is ook het geval wanneer publieke omroepen producten van commerciële dochtermaatschappijen kopen tegen prijzen die de marktwaarde niet tot uitdrukking brengen. Het Commissariaat voor de Media heeft dan ook commentaar geleverd op de winstmarges en de hoge prijzen die publieke omroepen betalen voor de producten van bedrijven waarin zij een (minderheids)belang hebben⁽⁴¹⁾.

101. Zoals uiteengezet in punt 57 van de omroepmededeling, mag de staatssteun, om de evenredigheidstest te doorstaan, de nettokosten van de openbare opdracht niet te boven gaan. In dit stadium van de procedure twijfelt de Commissie of de nettokosten voor de openbare dienst van de publieke omroepen in de jaren waarop het onderzoek betrekking heeft, zijn overgecompenseerd. Hoewel uit tabel 3 naar voren lijkt te komen dat de nettokosten voor de openbare dienst (d.w.z. na aftrek van de jaarlijkse financiering door het Rijk en van de inkomsten uit andere dan openbare diensten) hoger zijn dan de verleende ad-hocfinanciering en CoBO-middelen, moet worden opgemerkt dat de informatie van tabel 3 gebaseerd is op begrote kosten en inkomsten. In werkelijkheid hebben de publieke omroepen geen financieringstekort. Integendeel: 110,2 miljoen EUR (cijfers

⁽³⁹⁾ Omroepmededeling, punt 57.

⁽⁴⁰⁾ De TROS neemt bijvoorbeeld deel in een commanditaire vennootschap, samen met een dochtermaatschappij. Kenmerkend voor een commanditaire vennootschap is dat niet alle vennoten bekend zijn en dat de winst van de vennoten contractueel is vastgelegd.

⁽⁴¹⁾ Zie besluit van het Commissariaat voor de Media van 27.11.2002 met betrekking tot de deelneming van de TROS in After the Break Productions BV en besluit van 1.6.2001 over de deelneming van de AVRO in Medical Multi Media Productions.

- 2001) is beschikbaar in het Fonds omroepreserve en in individuele programmareserves.
102. In feite bestaat de financieringsoverschrijding door het Rijk uit de middelen van het Fonds omroepreserve (dat uit ad-hocbetalingen wordt gefinancierd) en de individuele programmareserves (die door inkomsten uit andere dan openbare diensten en door het overschot aan financiering van het Rijk worden gefinancierd).
103. Volgens de Nederlandse autoriteiten zijn de reserves nodig om het functioneren van het systeem veilig te stellen. De Commissie zou kunnen accepteren dat specifieke reserves worden aangehouden om daarmee investeringen voor de openbare dienst te doen of om te dienen als buffer voor mogelijke jaarlijkse verschillen in de kosten voor de openbare dienst. Wanneer reserves echter structureel toenemen zonder enige economische reden, zijn dergelijke reserves niet nodig voor het vervullen van de openbare dienst.
104. De Commissie is voorlopig van mening dat het doel van het Fonds omroepreserve (als buffer voor fluctuaties in de advertentie-inkomsten, ter versterking van de programmering en voor investeringen) geen economische reden heeft; er bestaat reeds een reserve op rijksniveau (Algemene omroepreserve) om als buffer voor de fluctuaties in advertentie-inkomsten te dienen en 25 % van de jaarlijkse financiering door het Rijk gaat reeds naar de versterking van de programmering. Het Fonds omroepreserve blijft op een constant hoog niveau. Ook voor de individuele programmareserves van de omroepen lijkt geen economische reden te bestaan, aangezien deze constant zijn aangegroeid.
105. Daarom is de Commissie in dit stadium van de procedure van mening dat de beschikbare bedragen in het Fonds omroepreserve en in de programmareserves van de omroepen een indicatie zijn voor de overfinanciering van nettokosten voor de openbare dienst van de publieke omroepen. Van het totaalbedrag aan ad-hocmaatregelen is 110 miljoen EUR (cijfers 2001) niet gebruikt.
106. Wanneer een openbardienstverlener structureel wordt overgecompenseerd, bestaat een groot risico op kruissubsidiëring van activiteiten die niet tot de openbare dienst behoren, en op marktverstoringen die niet noodzakelijk zijn voor het vervullen van de openbare opdracht.
107. De Commissie beschikt inderdaad over aanwijzingen dat er kruissubsidiëring heeft plaatsgevonden van activiteiten van publieke omroepen buiten de openbare dienst.
108. Ten eerste worden structurele verliezen van bepaalde dienstverleningsactiviteiten buiten de openbare dienst (verenigingsactiviteiten) toegevoegd aan de kosten voor de openbare dienst (zie tabel 3), ondanks het feit dat de publieke omroepen 159 miljoen EUR aan verenigingsreserves hebben (zie tabel 4). Dit lijkt een kruissubsidiëring van verenigingsactiviteiten te zijn. Ten tweede heeft het Commissariaat voor de Media discretionaire bevoegdheden om te besluiten dat sommige activiteiten buiten de openbare dienst met overheidsmiddelen⁽⁴²⁾ mogen worden gefinancierd.
109. Ten derde wil de Commissie verder de aard en oorsprong van bepaalde reserves buiten de openbare dienst onderzoeken om te zien of kruissubsidiëring heeft plaatsgevonden. De verenigingsreserves van de omroepverenigingen (159 miljoen EUR) zijn voornamelijk opgebouwd uit ledenbijdragen. Omdat het statutaire doel van omroepverenigingen echter vergelijkbaar is met hun voornaamste hoofdtaak als openbare dienst, twijfelt de Commissie of deze bijdragen niet moeten worden beschouwd als winst van de activiteiten in het kader van de openbare dienst. Volgens punt 57 van de omroepmededeling moet met dergelijke winsten rekening worden gehouden bij de berekening van de nettokosten voor de openbare dienst. De Commissie wil ook verder onderzoek verrichten naar de oorsprong van de middelen in de stichtingsreserves van de NOS en de omroepen zonder leden (23 miljoen EUR).
110. Tot slot, zoals uitgelegd in de omroepmededeling (punt 58), moet het gedrag van publieke omroepen bij de uitvoering van activiteiten buiten het kader van de openbare dienst overeenkomen met dat van andere ondernemingen in vergelijkbare omstandigheden. Dat gedrag mag niet resulteren in marktverstoringen, die niet nodig zijn voor de vervulling van de openbare opdracht. Volgens klagers wordt de buitensporige overheidssubsidie gebruikt om de concurrentie op de markten buiten de openbare dienst, zoals doorgifte op de kabel, advertentiemarkten en de verwerving van sportuitzendrechten, te verstoren.
111. (Doorgifte op de kabel) Volgens de Nederlandse jurisprudentie moeten kabelexploitanten een vergoeding betalen voor de doorgifte van programma's. De Commissie twijfelt of het modelcontract dat in 1985 tussen kabelexploitanten en houders van auteursrechten⁽⁴³⁾ is overeengekomen, niet tot onnodige marktverstoringen heeft geleid. Op verzoek van de Nederlandse regering is gesteld dat kabelexploitanten geen intellectuele-eigendomsrechten betalen voor de doorgifte van programma's van de Nederlandse publieke omroep. Op grond van dit modelcontract betalen de exploitanten wel voor auteursrechten van buitenlandse publieke omroepen. Door de kabelexploitanten geen intellectuele-eigendomsrechten te laten betalen, heeft de NOS zich niet als een normale marktdeelnemer gedragen, aangezien zij heeft afgezien van commerciële inkomsten, waardoor de noodzaak voor financiering door het Rijk is toegenomen en waardoor kabelexploitanten zijn bevoorreed.
112. (Advertentiemarkt) Om te beoordelen of de STER mogelijk de prijzen op de advertentiemarkt heeft onderboden, is de Commissie van mening dat een vergelijking tussen de prijzen van de publieke en particuliere advertentieverkopers een betekenisvolle maatstaf van de in punt 58 van de omroepmededeling genoemde criteria⁽⁴⁴⁾ zou kunnen zijn. Op basis van de momenteel beschikbare informatie,

⁽⁴³⁾ Organisaties die de Nederlandse omroepen (NOS), buitenlandse omroepen en de Nederlandse Vereniging Bureau voor Muziek-auteursrecht (BUMA) vertegenwoordigen.

⁽⁴⁴⁾ Punt 58 van de omroepmededeling luidt: „Wanneer een openbare omroep de prijzen voor activiteiten die buiten het kader van de openbare dienst vallen, verlaagt tot onder het niveau dat nodig is om de stand-alonekosten die een efficiënte, commerciële exploitant welke zich in een gelijkaardige situatie bevindt, doorgaans had moeten terugverdienen, kan een dergelijke handelwijze aangeven dat er overcompensatie van openbare-dienstverplichtingen is (. . .)“.

⁽⁴²⁾ Zie hoofdstukken 2.3, 3.2 en 3.3 van de Richtlijn Neven- en Verenigingsactiviteiten, en besluit van 13.8.2003 inzake BNN.

heeft de Commissie het gemiddelde GRP (gross rating point) in de doelgroep van 20-49 jaar tussen 18.00 en 24.00 uur van de STER en de commerciële exploitanten vergeleken (zie tabel 2) ⁽⁴⁵⁾. Om een andere indicatie van het gedrag van de STER te krijgen, heeft de Commissie de gegevens betreffende het GRP vergeleken met gegevens betreffende de totale advertentie-inkomsten van de STER en de commerciële exploitanten (zie tabel 1).

113. In dit stadium van de procedure beschikt de Commissie over onvoldoende aanwijzingen dat de STER de prijzen op de advertentiemarkt heeft onderboden. Zoals blijkt uit tabel 2, lijkt het gemiddelde netto-GRP van de STER hoger dan dat van haar commerciële concurrenten ⁽⁴⁶⁾. Zoals blijkt uit tabel 1 hebben de commerciële exploitanten hogere kortingen gegeven op de gepubliceerde tarieven dan de STER. Bovendien zijn de totale inkomsten uit advertenties van de commerciële exploitanten structureel toegenomen, terwijl die van de STER vrijwel gelijk zijn gebleven. Ook is het marktaandeel van de commerciële exploitanten gestegen, terwijl dat van de STER is gedaald.
114. (Voetbaluitzendrechten) In dit stadium van de procedure heeft de Commissie onvoldoende aanwijzingen om te kunnen concluderen dat de prijs die publieke omroepen voor voetbaluitzendrechten hebben betaald structureel boven de marktwaarde lagen, aangezien de commerciële exploitanten tijdens de onderhandelingsprocedure hogere bedragen boden dan de publieke omroepen (zie punt 31). Gezien de beweringen van de klagers, zal de Commissie dit punt echter nader onderzoeken.

1.10. Rijksbijdragen NOB

115. De Commissie twijfelt bovendien of de rijksbijdragen aan het NOB voor de technische faciliteiten ten behoeve van de publieke omroepen als staatssteun moeten worden beschouwd. Het NOB wordt rechtstreeks uit de rijksbegroting (staatsmiddelen) betaald, concurreert met andere faciliteitenleveranciers (concurrentievervalsing), en is actief in de intracommunautaire handel, aangezien het dochterbedrijven heeft in België en Duitsland (beïnvloeding van het handelsverkeer).
116. Van staatssteun zou sprake zijn wanneer de prijzen die de Nederlandse autoriteiten voor de diensten van het NOB betalen hoger is dan de marktprijs. In dat geval heeft de staat niet volgens de marktpraktijk gehandeld en zou het NOB een voordeel hebben gekregen boven andere faciliteitenleveranciers. De Commissie zal deze kwestie tijdens de inleiding van de procedure nader onderzoeken.

117. Conclusies inzake de kwalificatie als staatssteun van de betrokken financiering laten enige actie van de Commissie tegen inbreuk op de bepalingen van artikel 49 van het Verdrag betreffende het vrij verrichten van diensten onverlet.

BESLUIT

Rekening houdend met het bovenstaande is de Commissie in dit stadium van de procedure tot de voorlopige conclusie gekomen dat de ad-hocfinanciering, de rijksbijdragen aan het NOB in ruil voor de gratis levering van technische faciliteiten door het NOB aan de publieke omroepen, en het CoBO-fonds staatssteun aan de Nederlandse publieke omroepen vormen in de zin van artikel 87, lid 1, van het Verdrag. De Commissie betwijfelt of de rijksbijdragen aan het NOB staatssteun voor die onderneming zijn in de zin van artikel 87, lid 1, van het Verdrag. In dit stadium van de procedure is de Commissie van mening dat, wat de staatssteun aan de publieke omroepen betreft, niet aan alle voorwaarden voor de toepassing van artikel 86, lid 2 van het Verdrag is voldaan.

In het licht van de bovenstaande overwegingen verzoekt de Commissie, uit hoofde van de procedure van artikel 88, lid 2, van het EG-Verdrag, Nederland zijn opmerkingen kenbaar te maken en binnen een maand na de datum van ontvangst van deze brief alle informatie te verstrekken op grond waarvan de maatregel zou kunnen worden onderzocht. Zij verzoekt uw autoriteiten onverwijld een afschrift van deze brief aan de potentiële ontvanger van de steun te zenden.

De Commissie herinnert Nederland eraan dat artikel 88, lid 3, van het EG-Verdrag opschortende werking heeft, en vestigt uw aandacht op artikel 14 van Verordening (EG) nr. 659/1999 van de Raad, waarin is bepaald dat alle onrechtmatig verleende steun van de begunstigde kan worden teruggevorderd.

De Commissie zal de belanghebbenden in kennis stellen door dit schrijven en een substantiële samenvatting te publiceren in het *Publicatieblad van de Europese Unie*. Tevens zal zij belanghebbenden in de EVA-landen die partij zijn bij de EER-overeenkomst, van de brief in kennis stellen via een bekendmaking in de EER-bijlage bij het *Publicatieblad van de Europese Unie* en zal zij een kopie van de brief doen toekomen aan de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA. Alle belanghebbenden zullen worden uitgenodigd hun opmerkingen kenbaar te maken binnen één maand vanaf de datum van de bekendmaking."

⁽⁴⁵⁾ De prijzen voor het GRP kunnen echter niet rechtstreeks worden vergeleken, aangezien in de GRP-prijs het publieksaandeel en de samenstelling van het publiek moeten worden meegewogen.

⁽⁴⁶⁾ Zie vorige voetnoot.

Offentliggörande av en ansökan om registrering i enlighet med artikel 6.2 i rådets förordning (EEG) nr 2081/92 om skydd för geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar

(2004/C 61/06)

Genom detta offentliggörande tillgodoses den rätt till invändningar som fastställs genom artiklarna 7 och 12d i ovan nämnda förordning. Alla invändningar mot ansökan skall göras genom den behöriga myndigheten i medlemsstaten, i ett WTO-land eller i ett tredjeland som godkänts i enlighet med artikel 12.3 inom sex månader efter detta offentliggörande, som sker av de motiv som anges nedan, särskilt punkt 4.6, genom vilka ansökan bedöms kunna godtas enligt förordning (EEG) nr 2081/92.

RÅDETS FÖRORDNING (EEG) nr 2081/92

REGISTRERINGSANSÖKAN: ARTIKEL 5

SUB (x) SGB ()

Ansökningsnummer i medlemsstaten: 93

1. *Behörig myndighet i medlemsstaten*

Namn: Subdirección General de Sistemas de Calidad Diferenciada – Dirección General de Alimentación – Secretaría General de Agricultura y Alimentación del Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación de España

Adress: Paseo Infanta Isabel, 1, E-28071 Madrid

Tfn (34) 913 47 53 94

Fax (34) 913 47 54 10

2. *Ansökande grupp*

Namn:

Adresser:

- a) Joaquim Blanc i Tejedor: DNI 72960812, företrädare för gruppen Cooperativa Agrícola d'Arnes SCCL; NIF 43014067F; adress: c/Onze de Setembre n° 4 de Arnés.
- b) Francesc Martí i Alcoverro: DNI 40901659, företrädare för gruppen Cooperativa Agrícola i Caixa Rural, SCCL; NIF 43014067F; adress: c/Estació, n° 2 de Bot.
- c) Francesc Sabaté i Tarragó: DNI 77880592, företrädare för gruppen Cooperativa Agrícola Sant Isidre, SCCL; NIF 43014281; adress: Av. Generalitat s/n de Caseres.
- d) Josep Pere Colat i Clua: DNI 40926368, företrädare för gruppen Cooperativa Agrícola de Corbera, SCCL; NIF 473013994; adress: c/Sant Marc s/n de Corbera d'Ebre.
- e) Joan R. Comelles i Albesa: DNI 77884411, företrädare för gruppen Cooperativa Agrícola Sant Isidre, SCCL; NIF 43011774; adress: Av. Misericórdia n° 77, de la Fatarella.
- f) Pere Royo i Pedrola: DNI 40919484, företrädare för gruppen Celler Cooperatiu Gandesa SCCL; NIF 43011816F; adress: Av. Catalunya, n° 28 de Gandesa.

- g) Pere Joan Llop i Barrubés: DNI 77881340, företrädare för gruppen Cooperativa Agrícola Terra Alta, SCCL; NIF 43013671F; adress: c/Glorietes s/n, de La Pobla de Massaluca.
- h) Carlos Bel i Espinós: DNI 39995411, företrädare för gruppen Olis La Franja, SL; NIF 43251032; adress: Crta. de Tortosa s/n de Horta de Sant Joan.
- i) Josep Santiago Subirats Mulet: DNI 40906133, företrädare för gruppen Subirats d'Horta de Sant Joan, SL; NIF 43594852; adress: c/Medi Natural n° 29 de Horta de Sant Joan.
- j) Rafael Solé i Urgell: DNI 77779213, företräder sig själv; adress: c/Gandesa n° 18 de Vilalba dels Arcs.
- k) Josep Manuel García i Lorente: DNI 40004330, företrädare för gruppen Cooperativa Agrícola i Secció de Crèdit de Flix, SCCL; NIF 43011790; adress: c/Major n° 75 de Flix.

Sammansättning: Producenter/Bearbetningsföretag (x) annan ()

3. *Produkttyp*: extra jungfruolja – Klass 1.5-Oljor och fetter.

4. *Produktspecifikation*

(sammanfattning av kraven i artikel 4.2)

4.1 *Namn*: "Aceite de Terra Alta" eller "Oli de Terra Alta"

4.2 *Beskrivning*: Detta är en olivolja, en extra jungfruolja som framställs av frukter från Olea Europea L, i första hand av sorten Empeltre, eller av en blandning av sorten Empeltre och de andra sorterna Arbequina, Morruda och Farga. Produktionen är mekanisk eller sker med andra fysiska metoder som inte påverkar oljan negativt och som gör att smaken, doften och andra karakteristiska egenskaper bevaras.

Empeltre är den huvudsakliga och dominerande sorten i området.

Oljan har följande egenskaper:

Organoleptiska egenskaper:

Utseende	Klar, genomskinlig, utan grumligheter
Färg	Gul, med nyanser från blekgul till mörkt guldgul
Smak	God, fruktig i början på säsongen och svagt söt längre fram; arom med inslag av mandel och gröna nötter
Lägsta omdöme i paneltest	6,5

Fysikaliska och kemiska egenskaper:

Högsta syrahalt (% oljesyra)	0,50
Högsta peroxidvärde (meq. O ₂ /kg)	18
K ₂₇₀ , högst	0,20
K ₂₃₂ , högst	2,50
Högsta fuktighetsgrad och flyktiga beståndsdelar (%)	0,20
Högsta halt orenheter (%)	0,10

- 4.3 Geografiskt område: Produktionsområdet utgörs av distriktet Terra Alta och några kommuner i distriktet Ribera d'Ebre. Båda ligger i sydöstra Katalonien.

Följande kommuner ingår i det geografiska området:

Terra Alta			Ribera d'Ebre
Arnes	Corbera d'Ebre	Pinell de Brai	Ascó
Batea	Gandesa	Pobla de Massaluca	Flix (utom områdena 13, 18, 19, 20 och 21)
Bot	Horta de Sant Joan	Prat de Comte	Ribaroja d'Ebre
Caseres	La Fatarella	Vilalba dels Arcs	

Bearbetning och tappning sker i samma område som produktionen.

- 4.4 Bevis på ursprung: Oliverna kommer från odlingar som ligger i produktionsområdet. De sorter och paketeras på företag som ligger i produktionsområdet och som är upptagna i kontrollorganets register. Endast oliver som kontrollerats under produktion och paketering och som genomgått fysikaliska och kemiska analyser samt smakttest släpps ut på marknaden, försedda med den skyddade geografiska beteckningen och med ett nummererat kontrollmärke som utfärdats av kontrollorganet.

4.5 Framställningsmetod

a) Odlingsförhållanden:

Plantering: tätheten är mellan 50 och 80 träd per hektar.

Markarbeten och beskärning: arbetena är de traditionella i området. Beskärningen innebär att man befriar trädet från för gamla grenar.

På så sätt får träden en rund form som underlättar såväl olivernas tillväxt som skörden.

Konstbevattning: för närvarande konstbevattnas endast 10 % av de odlade arealerna.

Skörd: den metod som används kallas "ordeno", vilket innebär att man plockar oliverna direkt från träden manuellt. Från och med mitten av november och fram till slutet av januari använder man sig av "vibradores", vilket innebär att grenarna skakas så att oliverna faller av.

b) Framställningsmetod:

Oljan framställs av friska oliver av de tillåtna sorterna. De skördas med största omsorg direkt från träden när de är perfekt mogna. Oliverna transporteras till pressarna i enlighet med gällande regler. Där utvinns oljan mekaniskt. Oliverna rensas och sköljs, varefter de pressas. Efter fassetteringen lagras oljan. Efter att ha analyserats tappas oljan på behållare som får rymma upp till 5 liter.

Oliverna måste pressas inom 48 timmar efter skörd för att kvaliteten inte skall påverkas. Oljan måste framställas av den huvudsakliga sorten Empeltre eller av en blandning av Empeltre och andrasorterna Arbequina, Morruda y Farga.

För att den skyddade beteckningen skall få användas måste oljan framställas av oliver från träd som är minst fem år gamla.

Hela hanteringen, från produktionen till etiketteringen sker i det geografiskt begränsade området för att säkerställa kvaliteten och garantera spårningen i processen.

Kvalitetsnivån: Jungfruoljorna är mycket känsliga för extern påverkan som leder till en mängd olika förändringar och förändringar. Det som är viktigt för denna typ av olja är att hela processen genomförs i samma geografiska område.

Spårning: Vad beträffar kontroll och certifiering är det nödvändigt att hela processen genomförs i det geografiskt begränsade området för att certifieringsorganet skall fungera på ett bra sätt.

4.6 Samband med området

Historia:

Det var araberna som började med olivodling i såväl hela Katalonien som i distriktet Terra Alta. Än idag används det arabiska ordet "almazaras" för att beteckna en kvarn med press för framställning av olivolja.

Antoni Mascaró säger i sin bok "Mis memorias" (1948) att det var oliver som var den vanligaste odlingen i slutet av 1700-talet i kommunen Batea, följt av spannmål och vin. I det här verket kan man också läsa att "... det är olivoljeframställningen som ger trakten dess välstånd, och i år uppgår produktionen till tjuoentusen 'cántaros', som är traktens mått, som var och en väger 38 'libras', vilket totalt motsvarar 31 920 kastiljanska 'arrobas' ...". Detta innebär en produktion på 350 000 kg olja, vilket motsvarar ungefär 1 800 000 kg oliver. På den tiden fanns det 1 000 invånare i trakten.

Pascual Madoz säger i sin bok "Diccionario Geográfico" (1847) i fråga om Gandesa-området att man "... i den här trakten producerar stora kvantiteter fin olja, vete och råg ...". Samme författare säger också att det vid mitten av 1800-talet var olivodlingen som upptog de största arealerna, mycket större än idag.

Framåt år 1 900 var olivodlingen den näst största odlingen i Terra Alta, med 28 % av den odlade arealen. I samtliga kommuner rörde det sig om mellan 20 och 44 %. De största arealerna fanns i kommunerna Batea, La Fatarella och Horta de Sant Joan. Produktionen uppgick till cirka 2 miljoner kg olja.

I Terra Alta är den dominerande sorten känd under namnet "Empeltre". På vissa håll är detta den enda sorten. Det är en mycket gammal sort. Namnet kommer från det katalanska ordet "empelt" som betyder "ympning". Den troligaste förklaringen är att den här sorten ympades på andra och äldre sorter i området Baix Aragón och Vall de l'Ebre. Sorten Empeltre är så viktig och dominerande i Terra Alta att den på plantskolorna går under namnet Terra Alta-sorten.

Naturmässigt:

Områdets karaktär går igen i oljans egenskaper på följande sätt:

Det råder ett typiskt Medelhavsklimat. De orografiska förhållandena skapar ett särskilt mikroklimat som direkt påverkar olivträdens biologiska cykel och därmed också olivernas.

Dessa förhållanden kan sammanfattas i tre punkter:

1) Höjden: det rör sig om en högslätt på 400 meters höjd över havet.

- 2) Naturliga barriärer: det finns tre bergskedjor, av vilka de med namnen "Pàndols" och "Cavalls" når upp till 700 meter; den viktigaste, "Els ports de Beseit", ligger längst i norr och når upp till 1 400 meter. Dessa förhållanden skapar det mikroklimat som nämnts ovan.
- 3) Vindar: Även dessa är av stor betydelse, inte på grund av deras styrka (som är måttlig) utan på grund av vad de tillför odlingen. De två viktigaste har fått egna namn: "Garvinada" och "Cerç". Den första för med sig den nödvändiga fuktigheten, och den andra bidrar genom sina egenskaper och sin frekvens till att odlarna slipper många sanitära problem (svampangrepp) och till att oliverna mognar utan problem och kan levereras till pressarna i bästa möjliga skick.

4.7 Kontrollorgan

Namn: Consejo Regulador de la Denominación de origen "Aceite de Terra Alta"

Adress: 1 Bassa d'en Gaire, E-43780 Gandesa (Tarragona)

Tfn 977 42 00 18

Kontrollorganet uppfyller kraven i normen EN-45011.

4.8 Märkning: Etiketterna måste vara godkända av kontrollorganet.

4.9 Nationella krav

- Lag 25/1970 av den 2 december 1970 om föreskrifter för vinodling, vin och alkohol.
- Dekret 835/1972 av den 23 mars 1972 om godkännande av tillämpningsföreskrifter för lag 25/1970
- Dekret av den 25 januari 1994 om fastställande av överensstämmelse mellan den spanska lagstiftningen och rådets förordning (EEG) nr 2081/92 beträffande ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel.
- Kungligt dekret 1643/1999 av den 22 oktober om handläggningsförfarandet för ansökningar om införande i gemenskapens register över skyddade ursprungsbeteckningar och skyddade geografiska beteckningar.

EG-nummer: ES/00245/21.06.2002.

Dag då komplett ansökan mottogs: 21 augusti 2003.

III

(Upplysningar)

EUROPAPARLAMENTET

Protokoll från sessionen den 10–13 mars 2003 som är publicerade i *Europeiska unionens officiella tidning* C 61 E

(2004/C 61/07)

Dessa texter är tillgängliga på:

EUR-Lex: <http://europa.eu.int/eur-lex>

CELEX: <http://europa.eu.int/celex>

KOMMISSIONEN

Ansökningsomgång för projekt av gemensamt intresse inom området transeuropeiska telenät

Ansökningsomgång eTEN 2004/1

(2004/C 61/08)

1. I avdelning XV i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen fastställs att Europeiska gemenskapen skall bidra till att upprätta och utveckla transeuropeiska nät, vilket även omfattar telekommunikation.

Den 17 juni 1997 antog Europaparlamentet och rådet ett beslut om en serie riktlinjer för transeuropeiska telenät (beslut nr 1336/97/EG, EGT L 183, 11.7.1997, s. 12). Beslutet ändrades den 12 juli 2002 (beslut 1376/2002/EG, EGT L 200, 30.7.2002, s. 1). I bilaga I till det ändrade beslutet anges projekt av gemensamt intresse.

Med bilaga I till Europaparlamentets och rådets beslut nr 1376/2002/EG av den 12 juli 2002 som underlag antog Europeiska kommissionen den 9 mars 2004 ett nytt arbetsprogram i vilket det redogörs för sådana projekts innehåll.

2. Europeiska kommissionen utlyser en ansökningsomgång för genomförande av projekt av gemensamt intresse avseende tjänster som stöds av det transeuropeiska telenätet. De tjänster som ingår i de inlämnade förslagen skall behandla de gemensamma mål för samtliga teman i enlighet med vad som fastställs i eTEN-arbetsprogrammet 2004.
3. All information om hur förslag skall utarbetas och lämnas in finns i vägledningen för sökande för eTEN-programmet, 2004. Närmare uppgifter om utvärderingsförfarandet ges i utvärderingshandboken för eTEN-programmet, 2004. Denna dokumentation, samt eTEN-arbetsprogrammet 2004 och andra uppgifter om denna ansökningsomgång kan laddas ned från den webbplats som anges nedan eller erhållas från Europeiska kommissionen från någon av följande adresser:

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för informationssamhället
eTEN Help Desk
Kontor: BU31 2/74
B-1049 Bryssel
E-post: info-eten@cec.eu.int
Fax (32-2) 296 17 40
Webbplats: <http://europa.eu.int/eten>

4. Konsortier som uppfyller kraven för denna ansökningsomgång inbjuds inkomma med projektförslag för de hand-

lingslinjer som definieras i eTEN-arbetsprogrammet 2004 och som ingår i förteckningen nedan.

Typ av handlingslinje

Förslagen måste röra en av följande tre typer av handlingslinjer som finansieras inom ramen för den här ansökningsomgången:

Handlingslinje 1: Inledande lansering

Handlingslinje 2: Marknadsundersökningsprojekt

Handlingslinje 3: Stöd- och samordningsåtgärder

Teman

Förslag för handlingslinjerna 1 eller 2 måste röra ett eller flera av följande teman inom den här ansökningsomgången:

Tema 1: e-förvaltning (eGovernment)

Tema 2: e-hälsovård (eHealth)

Tema 3: e-integrering (eInclusion)

Tema 4: e-lärande (eLearning)

Tema 5: Förtroende och säkerhet

Tema 6: Små och medelstora företag

Förslag för handlingslinje 3 förväntas vara inriktade på följande:

— Information om programmet och projekten genom seminarier, stöd till nationella kontaktpersoner för eTEN och liknande.

— Optimering av pågående projekt.

— Analys av behoven inom och utvecklingen av eTEN-området.

— Stimulering av lanseringsåtgärder, inklusive testplatser för bra praxis och knytande av kontakter.

— Analys av hur EU:s politik påverkar spridningen av e-lösningar samt vilka åtgärder som finns för att gynna sådan spridning.

De förslag som väljs ut kommer att finansieras i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1655/1999 av den 19 juli 1999 (EGT L 197, 29.7.1999, s. 1) om ändring av förordning (EG) nr 2236/95 av den 18 september 1995 (EGT L 228, 23.9.1995, s. 1) om allmänna regler för gemenskapens finansiella stöd på området för transeuropeiska nät, och i enlighet med budgetförordningen för Europeiska gemenskapernas allmänna budget.

— För förslag som rör handlingslinje 1 (inledande lansering) är gemenskapens bidrag högst 10 % av den uppskattade totala investeringskostnaden. Det har dock lagts ett förslag om att höja den nivån till 30 %. Rådet och Europaparlamentet väntas fatta beslut om en sådan höjning under första halvåret 2004. Projekt i fråga om inledande lansering kommer att finansieras upp till den nivå som gäller vid kontraktstecknandet. Mer information finns i eTEN-arbetsprogrammet 2004 eller på följande webbplats: <http://europa.eu.int/eten>

— För förslag som rör handlingslinje 2 (marknadsundersökningsprojekt) uppgår gemenskapens bidrag till 50 % av de bidragsberättigande kostnaderna i den fasen, upp till ett tak på 10 % av de totala investeringskostnaderna i enlighet med beskrivningen under rubriken "Projekttyper" i eTEN-arbetsprogrammet 2004.

— För förslag som rör handlingslinje 3 (stöd- och samordningsåtgärder) är gemenskapens bidrag mindre än 100 % av de stödberättigande kostnaderna.

I samtliga fall gäller att gemenskapens finansiering inte får innebära någon vinst för stödmottagaren.

Dessa regler ingår i utvärderingsförfarandet.

Den föreslagna preliminära budgeten för denna ansökningsomgång uppgår till 42 miljoner euro.

5. Utvärderingsförfarandet för ansökningar om medel från kommissionen anges i budgetförordningen för Europeiska gemenskapernas allmänna budget. Utvärderingen utförs av kommissionen med hjälp av oberoende experter.

Samtliga förslag kommer att utvärderas på grundval av utvärderingskriterier, som är indelade i tre kategorier: behörighetskriterier, tilldelningskriterier och urvalskriterier. Endast de förslag som uppfyller behörighetskriterierna kommer att genomgå det fullständiga urvalsförfarandet.

De godkända förslagen kommer att rangordnas.

De kriterier som tillämpas i utvärderingsförfarandet definieras i eTEN-arbetsprogrammet för 2004.

6. Förslag inom den här ansökningsomgången skall utformas med hjälp av formulären i vägledningen för sökande och skall lämnas in på papper. Kommissionen uppmanar sökande att lämna in del A på elektronisk väg.

Verktyget för att förbereda del A elektroniskt kan hämtas från webbplatsen för eTEN <http://europa.eu.int/eten>

Förslag som lämnas in per post skall skickas till kommissionen på följande adress, och med följande märkning på kuvertet:

"eTEN proposals"
Call 2004/1
Europeiska kommissionen
B-1049 Bryssel.

Förslag som lämnas in personligen eller genom bud (till exempel privata budfirmor⁽¹⁾) skall lämnas på följande adress, och med följande märkning på kuvertet:

"eTEN proposals"
Call 2004/1
Europeiska kommissionen
Rue de Geneve 1
B-1140 Bryssel.

7. Förslagen måste vara kommissionen tillhanda senast den 9 juni 2004, klockan 16:00 (lokal tid i Bryssel). Förslag som inkommer efter den tidsfristen kommer inte att utvärderas utan skickas tillbaka oöppnade till förslagsställaren.

Kommissionen har för avsikt att informera förslagsställarna om resultatet av utvärderingen och urvalsförfarandet senast fyra månader efter den tidsfrist som anges ovan. Förslagsställarna kommer antingen att inbjudas till förhandlingar, placeras på en reservlista som ger tillträde till förhandlingar om det fortfarande finns budgetmedel efter det att kontrakt tecknats för de förslag som ingår i den första kategorin, eller meddelas att deras förslag avslagits.

⁽¹⁾ Om budfirman begär mottagarens telefonnummer skall följande nummer uppges: (32-2) 295 58 75 (J.-C. Debouvère).

Kommissionen har som mål att förhandlingarna för de utvalda förslagen skall vara slutförda inom åtta månader efter den tidsfrist som anges ovan.

Projektet kommer att inledas när förhandlingarna är slutförda.

8. Om ett och samma projektförslag lämnas in flera gånger efter varandra, kommer kommissionen att utvärdera den senast inkomna pappersversionen som inkommit före utgången av den tidsfrist som anges ovan.
9. Var vänlig uppge identifieringskod eTEN 2004/1 vid all korrespondens som gäller denna ansökningsomgång.

10. Anslutningsländerna uppmanas delta i denna ansökningsomgång. Beslut om att tilldela stöd till juridiska enheter från de nya medlemsstaterna kommer att fattas först efter den 1 maj 2004 och kommer att vara beroende av om det berörda landet verkligen ansluter sig till unionen.

Genom att lämna in ett förslag godkänner den sökande de förfaranden och villkor som anges i denna ansökningsomgång och i de dokument som det hänvisas till.

Alla förslag som mottages av Europeiska kommissionen kommer att behandlas strängt konfidentiellt.

Gemenskapen fäster stor vikt vid att föra en politik som ger kvinnor och män lika möjligheter. Kvinnor uppmuntras särskilt att söka.

RÄTTELSE**Rättelse till utnämning av medlemmar i Vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fiskerinäringen**

(Europeiska unionens officiella tidning C 42 av den 18 februari 2004)

(2004/C 61/09)

På sidan 15, tredje raden, skall det:

i stället för: "den ... 2004"

vara: "den 11 februari 2004".
